DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA KOLEI ŻELAZNYCH.

WARSZAWA № 2. 20 Marca 1919.

TREŚĆ.

OD REDAKCJI.

Na zasadzie Dekretu Naczelnika Państwa z dn. 8 Lutego 1919 r. (Dziennik Praw № 14, poz. 172) nazwa Ministerstwo Komunikacji została zmienioną na „Ministerstwo Kolei Żelaznych".

Wobec powyższego tytuł Dziennika Urzędowego uległ odpowiedniej zmianie.

Warszawa, dn. 20 Marca 1919 r.

Redaktor „Dziennika Urzędowego
Ministerstwa Kolei Żelaznych"

Józef Konczyński.

1.

DEKRET

Na wniosek Rady Ministrów rozszerzam kompetencje Ministerstwa Robót Publicznych na wszelkie roboty techniczne z zakresu budownictwa i konserwacji dróg wodnych, oraz na sprawy żeglugi.

Wszelkie sprawy, objęte powyżej określonym zakresem działania, wydzielam z kompetencji Ministerstwa Komunikacji i zarządzam zmianę nazwy tego Ministerstwa na „Ministerstwo Kolei Żelaznych".

Dan w Warszawie, dnia 8 Lutego 1919 roku.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski*

(Dziennik Praw z dn. 8 Lutego 1919 r. № 14).

2.

DEKRET

o utworzeniu Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

Art. 1. Zostaje utworzony „Główny Urząd Likwidacyjny" na prawach osobnego ministerstwa.

Art. 2. Do zakresu działalności Głównego Urzędu Likwidacyjnego należą następujące sprawy:

1) ustalenie wysokości strat, poniesionych wskutek wojny przez państwo i poszczególnych jego obywateli;

2) przygotowanie i prowadzenie wszelkich spraw, tyczących się rozrachunku Państwa Polskiego z sąsiedniemi państwami z wszelkich tytułów;

3) uzyskanie wszelkich odszkodowań i rozrachunek z poszkodowanymi.

Art. 3. Wraz z utworzeniem Głównego Urzędu Likwidacyjnego przechodzą w jego zawiadywanie wszelkie czynności dotychczasowe Urzędu Rozrachunku Państwowego i strat wojennych przy Ministerstwie Skarbu, Wydziału Rozrachunkowego Biura Prac Kongresowych przy Ministerstwie Spraw Zagranicznych, oraz wszelkich innych organów państwowych w zakresie rozrachunku i strat wojennych.

Art. 4. Wszystkie sprawy rozrachunku z państwami sąsiedniemi, oraz odszkodowań, o ile są przygotowane w oddzielnych ministerstwach, muszą podlegać rozpatrzeniu przez Główny Urząd Likwidacyjny przed ich załatwieniem, lub przed ich wniesieniem na Radę Ministrów.

Art. 5. Na czele Głównego Urzędu Likwidacyjnego stoi prezes i wiceprezes, mianowani przez Najwyższą Władzę Państwową na wniosek Rady Ministrów.

Prezes, mając w sprawach służbowo-państwowych charakter ministra, nie wchodzi w skład Gabinetu Ministrów i bierze w nim udział tylko w sprawach, tyczących się właściwej mu kompetencji.

Art. 6. Wewnętrzną organizację Głównego Urzędu Likwidacyjnego na wzór wyższych urzędów państwowych, tudzież organizację podległych mu urzędów porucza się prezesowi Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

Art. 7. Wszelkie urzędy komunikują Głównemu Urzędowi Likwidacyjnemu potrzebne dane w terminach przez ten urząd ustalonych, w porozumieniu z przedstawicielami danych ministerstw.

Art. 8. Wykonanie niniejszego dekretu poruczam Prezydentowi Ministrów.

Dan w Warszawie dnia 31 stycznia 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *I. J. Paderewski.*

(Dziennik Praw z dn. 6 Lutego 1919 r. № 12).

3.

DEKRET

o zakazie wywozu kruszców w monetach, sztabach i wyrobach.

Art. 1. Wywóz złota i srebra w każdej formie, jako to: w monetach, sztabach i wyrobach wszelkiego rodzaju zostaje wzbroniony.

Art. 2. Podróżni, przejeżdżający granicę, mają prawo przewieźć prócz ślubnej obrączki służące im do własnego użytku: jeden zegarek i nie więcej, niż dwa pierścionki.

Art. 3. Przekroczenie niniejszego zakazu pociąga konfiskatę wywożonych przedmiotów, oraz karę pieniężną do wysokości ich dziesięciokrotnej wartości rynkowej, prócz tego karę więzienia do 1 roku.

Art. 4. Dekret niniejszy otrzymuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Dan w Warszawie dn. 4 Lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *I. J. Paderewski*

Minister Skarbu:

(—) *Dr. Englich.*

(Dziennik Praw z dn. 7 Lutego 1919 r. № 13).

4.

DEKRET

o tymczasowem przekazaniu Ministrowi Komunikacji prawa wydawania przepisów o przewozie pasażerów, bagażu i towarów oraz ustalania taryf przewozowych na kolejach polskich.

Do czasu ustawowego unormowania przez prawo trybu wydawania przepisów o przewozie pasażerów, bagażu i towarów oraz ustalania taryf przewozowych na kolejach polskich, wydawanie tych przepisów i ustalanie taryf przekazuje się tymczasowo Ministrowi Komunikacji w porozumieniu z Ministerstwami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu.

Naczelnik Państwa:
J. Piłsudski
Prezydent Ministrów:
I. J. Paderewski
Kierownik Ministerstwa Komunikacji:
J. Eberhardt.

(Dziennik Praw z dn. 8 Lutego 1919 r. № 14).

5.

DEKRET

o przejściu kolei zbudowanych przez b. władze okupacyjne pod zarząd Ministerstwa Komunikacji.

Art. 1. Wszystkie koleje, zarówno szeroko, jak wąskotorowe, zbudowane przez b. władze okupacyjne, przechodzą pod zarząd Ministerstwa Komunikacji.

Art. 2. Przepisy o eksploatacji i zaspokojeniu pretensji osób trzecich wyda Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu.

Dan w Warszawie, dn. 7 Lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
J. Piłsudski
Prezydent Ministrów:
I. J. Paderewski
Kierownik Ministerstwa Komunikacji:
J. Eberhardt.

(Dziennik Praw z dn. 8 Lutego 1919 r. № 14).

6.

DEKRET

w przedmiocie przepisów tymczasowych o wywłaszczeniu przymusowem na użytek dróg żelaznych i innych dróg komunikacyjnych lądowych i wodnych oraz wszelkich urządzeń użyteczności publicznej.

Art. 1. Przymusowe wywłaszczenie nieruchomości oraz czasowe ich zajęcie, lub ustanowienie na nich służebności, zarówno wywłaszczenie koniecznych materjałów na użytek dróg żelaznych i innych dróg komunikacyjnych lądowych i wodnych oraz wszelkich urządzeń użyteczności publicznej może nastąpić tylko na mocy postanowienia Naczelnika Państwa, za słusznem i sprawiedliwem wynagrodzeniem.

Art. 2. Projekty, dotyczące wywłaszczeń, przedstawiane będą do decyzji Naczelnika Państwa przez Radę Ministrów na wniosek właściwego Ministra. W przedstawieniu będą wyłuszczone dane, ustalające charakter użyteczności publicznej przedsiębiorstwa i konieczność przymusowego wywłaszczenia, lub zajęcia czasowego.

Art. 3. Do przedstawienia (art. 2) winien być dołączonym szczegółowy plan wywłaszczanych nieruchomości ze wskazaniem na nim, w miarę możności, powierzchni oddzielnych zajmowanych działek gruntu i istniejących na gruncie budynków.

Art. 4. Po uzyskaniu decyzji Naczelnika Państwa właściwa instytucja skomunikuje się z właścicielem w celu określenia ceny. Po rozważeniu kwestji ceny w związku z wartością majątku oraz z przepisami o oszacowaniu, właściwa instytucja bądź zawrze z właścicielem umowę dobrowolną, sporządzając akt nabycia w drodze zwykłej, bądź przystąpi do wywłaszczenia, stosownie do przepisów niniejszych.

Art. 5. Wynagrodzenie za wywłaszczone nieruchomości wyznacza się w sumie pieniężnej.

Art. 6. Jeżeli zażądana cena uznana zostanie za nieodpowiadającą rzeczywistej wartości nieruchomości, ma być sporządzonym opis tejże oraz oszacowanie.

Art. 7. Opis sporządza urzędnik milicji miejscowej na zasadach w Ustawie Postępowania Cywilnego wyłożonych w obecności dwóch świadków, o ile możności z pośród właścicieli sąsiednich nieruchomości. Do opisu ma być wezwany właściciel lub jego pełnomocnik, z wyznaczeniem dla nich terminu miesięcznego, licząc od daty doręczenia wezwania obecnym, a dla nieobecnych na gruncie od daty zawiadomienia wójta właściwej gminy o mającym się sporządzić opisie. W razie niestawiennictwa po upływie tego terminu właściciela lub jego pełnomocnika, sporządzenie opisu nie ulega odroczeniu.

Art. 8. Oszacowania dokonywa komisja szacunkowa, utworzona pod przewodnictwem komisarza rządowego z miejscowego sędziego pokoju, komisarza ziemskiego, inspektora skarbowego Przy wywłaszczeniu nieruchomości miejskiej zamiast komisarza ziemskiego do komisji wchodzi przedstawiciel Magistratu. Przy wywłaszczeniach na rzecz instytucji państwowej do komisji z prawami członka tejże jest powoływany delegat instytucji, na której rzecz wywłaszczenia dokonano. O ileby wywłaszczenie dotyczył o nierucho-

mości państwowych lub kościelnych, do komisji ma być wezwanym przedstawiciel właściwej instytucji.

Art. 9. Delegat iustytucji państwowej, wchodzący do komisji w wypadkach, o jakich mowa w art. 8, obowiązany jest pilnować, aby czynności komisji szacunkowej były zgodne z przepisami obowiązującemi, w razie zaś zauważenia jakichkolwiek odstępstw, zakładać protesty w protokułach komisji.

Art. 10. Przy dokonywaniu oszacowania Komisje Szacunkowe kierują się następującemi przepisami:

1) O dniu otwarcia posiedzenia komisji szacunkowej strony otrzymują zawiadomienie piśmienne trybem w art. 7 przewidzianym.
2) Strony mają prawo osobiście lub przez pełnomocników składać komisji wyjaśnienia ustne i piśmienne.
3) Niestawiennictwo stron na posiedzenie komisji nie wstrzymuje postępowania szacunkowego.
4) Komisja ma prawo wzywać ekspertów celem wyjaśnień technicznych oraz delegować na miejsce jednego lub paru swych członków do obejrzenia miejscowości i badania świadków. Komisja ma prawo, a na żądanie stron obowiązek zaprzysiężenia biegłych i świadków podług zasad podanych w Ust. Post. Cyw.
5) Komisja dokonywa oszacowania bądź na zasadzie ustalenia dochodowości majątku, bądź biorąc pod uwagę ceny miejscowe i warunki specjalne, w jakich majątek pozostaje.
6) Oszacowanie majątku według dochodowości ma być dokonywane na żądanie właściciela na zasadzie przedstawionych przezeń wiadomości i danych, uznanych przez Komisję za wiarogodne. W tym wypadku szacunek majątku określa się przez kapitalizację z pięciu procentów średniego dochodu netto, obliczonego na okres ostatnich pięciu lat. (Ust. Post. Cyw. Art. 1119 i 1120).
7) We wszystkich innych wypadkach, z wyłączeniem wskazanego w poz. 6, oszacowanie ma być dokonywanem na zasadzie cen miejscowych i warunków specjalnych, w jakich majątek pozostaje.
8) W razie wywłaszczenia części nieruchomości, wynagrodzenie ma w sobie zawierać prócz ceny części wywłaszczonej również całą tę sumę, na jaką, wskutek dokonanego wywłaszczenia, wartość pozostałej części uległa zmniejszeniu, wobec tego należy brać pod uwagę, czy właściciel, skutkiem wywłaszczenia lub zajęcia części, jest pozbawiony jedynie dochodu z tej części płynącego, czy też część owa ma takie znaczenie, że część pozostała nie może już dostarczać odpowiednich korzyści.
9) Przy oszacowaniu nie należy brać w rachubę tego zwiększenia wartości majątków, jakie może nastąpić skutkiem przedsiębiorstwa, na którego rzecz są one wywłaszczane.
10) Właściciel może żądać wywłaszczenia majątku w całości, o ile resztująca po wywłaszczeniu część tegoż staje się dlań bezużyteczną.
11) Niezależnie od wypłaty wynagrodzenia, określonego drogą oszacowania, przedsiębiorca obowiązany jest pobudować i utrzymywać własnym kosztem w miejscach wskazanych mosty, drogi, groble, przejazdy, rowy odpływowe i t. p. urządzenia, których urządzenie

okaże się koniecznem w celach usunięcia strat i niewygód, jakie mogłyby powstać skutkiem zrealizowania przedsiębiorstwa, na którego rzecz jest dokonywane wywłaszczenie.

12) Przy wywłaszczeniu na potrzeby dróg żelaznych tych gruntów, które wchodzą w skład nadań górniczych, nie wywłaszcza się wnętrza tych gruntów i przedsiębiorstwo kolejowe nie płaci właścicielowi nadania górniczego wartości wnętrza, tylko obowiązane jest we właściwym czasie i w miarę postępu robót górniczych pod tymi gruntami zwracać koszt robót dodatkowych, nakazanych przez właściwe władze jedynie w celu zachowania bezpieczeństwa dla kolei żelaznej. Przy wywłaszczeniu gruntów na szosy i inne drogi gruntowe, oraz na regulację rzek i na kanały żadne wynagrodzenie za ograniczenia eksploatacji wnętrza lub za roboty dodatkowe we wnętrzu należeć się nie będzie.

13) Za nowe budowle, plantacje i inne urządzenia i ulepszenia nie wypłaca się odszkodowania, gdy przedsiębiorca temu się sprzeciwia, jeżeli ze sposobu i czasu ich założenia oraz z innych okoliczności wynika, iż zostały one podjęte jedynie w celu uzyskania większego odszkodowania przy wywłaszczeniu; właścicielowi przysługuje prawo zabrania takich budowli i innych urządzeń na koszt własny aż do chwili faktycznego zajęcia nieruchomości na użytek publiczny; w przeciwnym razie przedsiębiorca ma prawo usunąć rzeczone budowle i urządzenia na koszt i ryzyko właściciela.

14) Wszystkie czynności Komisji będą protokułowane: w protokułach będą wyłożone zasady, na których mocy przyjęto taki lub inny sposób oszacowania, oraz te wszystkie dane, jakiemi uzasadniono określenie wartości majątku i wysokość wynagrodzenia.

15) Komisja uchwala decyzję większością głosów; w razie równości tychże przeważa zdanie przewodniczącego.

16) Decyzję swą Komisja ogłasza przez jej odczytanie stronom obecnym, oraz przesłanie jej odpisu — nieobecnym. Odpisy decyzji mogą również otrzymywać na żądanie strony obecne.

Art. 11. Strony mają prawo zgłaszać na ręce Komisji protesty swe i uwagi do ogłoszonej decyzji w ciągu 2 tygodni od daty ogłoszenia decyzji.

Art. 12. Komisja po upływie terminu wskazanego w poprzednim art. 11 przesyła akta sprawy do właściwego Ministerstwa, przez które wywłaszczenie było zarządzone, zawiadamiając jednocześnie o tem przedsiębiorcę; do akt sprawy Komisja dołącza otrzymane protesty i uwagi wraz ze swym wnioskiem odnośnie otrzymanych protestów i uwag.

Ministerstwo, o ile uzna, że sprawa wymaga dodatkowego wyjaśnienia, np. zbadania nowych świadków, lub biegłych, bądź też wogóle dodatkowego oszacowania, może zwrócić akta sprawy do Komisji Szacunkowej dla dokonania potrzebnyeh dodatkowych czynności, przyczem może delegować do składu Komisji specjalnego ze swej strony delegata.

Art. 13. O ile na wypłatę przyznanego na rzecz właściciela wynagrodzenia niezależnie od wysokości tegoż nie trzeba wyjednywać kredytu specjalnego, właściciel zaś, ani przedsiębiorca nie zaskarżył decyzji Komisji Szacunkowej, odpowiedni Minister poweźmie ostateczną decyzję w sprawie oszacowania.

W razie przeciwnym, po zbadaniu sprawy w Ministerstwie, przechodzi

ona wraz z wnioskami tegoż do rozważenia Rady Ministrów, poczem uzyskuje zatwierdzenie Naczelnika Państwa.

Art. 14. Po powzięciu decyzji ostatecznej właściciel otrzymuje natychmiast z sum przeznaczonych na roboty lub przedsiębiorstwo nie tylko wynagrodzenie, przyznane mu za nieruchomość wywłaszczoną, lecz nadto procenty od tego wynagrodzenia, po 6 od 100 rocznie, licząc od dnia zajęcia majątku do dnia zapłaty, lub złożenia należności do depozytu, o którym niżej, nieruchomość zaś przechodzi pod zarząd tej instytucji, na której przedstawienie została wywłaszczoną.

Przytem mają być stosowane przepisy następujące:

1) O ile wynagrodzenie nie może być wypłacone natychmiast lub w całości wobec istniejącego sporu w przedmiocie otrzymania lub wysokości tegoż, lub wobec wpisów hipotecznych nieruchomość obciążających, bądź wreszcie skutkiem innych przyczyn prawnych, natenczas sporna część wynagrodzenia ma być wpłaconą do miejscowej kasy skarbowej, jako depozyt właściwego Sądu Okręgowego w papierach procentowych państwowych lub przez Państwo gwarantowanych, do chwili rozstrzygnięcia sporu, komu część owa winna być wypłacona.

2) Wynagrodzenie za majątek, z którego ma prawo korzystać użytkownik, należy wpłacać do miejscowej kasy skarbowej w trybie, w pozycji poprzedzającej przewidzianym, przyczem dochód od papierów procentowych pobierać ma użytkownik, a kapitał po ustaniu użytkowania otrzyma właściciel majątku.

3) Wypłata należności ma być dokonywaną w formie aktu urzędowego; w wypadkach zaś zdeponowania wynagrodzenia, gdzie należy urząd, na którego rzecz dokonano wywłaszczenia, sporządza akt jednostronny ze szczegółowym opisaniem dokładnego wywłaszczenia, dołączając protokuły opisu i decyzji ostatecznej oraz pokwitowanie depozytowe. Na mocy takiego aktu urząd rzeczony przepisuje na rzecz swoją tytuł własności wywłaszczonej nieruchomości w odpowiedniej księdze hipotecznej, o ile dana nieruchomość posiada urządzoną hipotekę. W wypadku wywłaszczenia nieruchomości niehipotecznej urząd ten może wywołać hipotekę, w każdym zaś razie zgłosi do właściwych czynników żądanie wykreślenia wywłaszczonej nieruchomości niehipotecznej z tabel gruntowych, nadawczych i likwidacyjnych. Nieruchomość, przepisana w ten sposób na rzecz władzy lub instytucji wywłaszczającej, staje się wolną od wszelkich długów i ciężarów hipotecznych, o czem będzie zaznaczona wyraźna wzmianka w wykazie hipotecznym.

Art. 15. Jeżeli wywłaszczona część nieruchomości okaże się niepotrzebną, lub jeżeli przedsiębiorstwo nie dojdzie do skutku, albo będzie rozwiązane, wobec czego część owa ulegać będzie sprzedaży, w tych wypadkach właścicielowi owej nieruchomości przysługuje: 1) przed upływem lat 10 od daty wywłaszczenia, prawo do wykupu części wywłaszczonej za zwrotem otrzymanego za nią wynagrodzenia, 2) po upływie zaś tego terminu prawo pierwszeństwa do nabycia części rzeczonej za cenę, ustaloną przez umowę dobrowolną lub przez nowe oszacowanie według przepisów o wywłaszczeniu przymusowem.

Art. 16. O sprzedażach w art. 14 wspomnianych, będą czynione publikacje z rozporządzenia komisarza rządowego w gazetach urzędowych miejscowych i stołecznych. Nadto właściciele odpowiedni otrzymywać bądą specjalne zawiadomienia przesyłane do miejsc ich zamieszkania lub do majątku, z wymienieniem ceny sprzedaży i z wyznaczeniem terminu miesięcznego do zgłoszenia odpowiedzi. Termin ten liczyć należy od daty otrzymania zawiadomienia.

Art. 17. Właściciel, nie chcący zapłacić wymienionej w zawiadomieniu ceny, może skorzystać z prawa, przysługującego mu z mocy art. 15, przedsiębiorca zaś ma prawo znieść wszystkie urządzenia swoje na terenie, wykupowi podległym, w ciągu 6 miesięcy od dnia sporządzenia aktu nabycia.

Art. 18. W razie dobrowolnej ugody co do ceny, jako też w wypadkach wykupu za cenę oszacowania przy wywłaszczeniu lub za cenę przez nowe oszacowanie określoną ma być sporządzony akt nabycia w drodze zwykłej.

Wprowadzeni w posiadanie tymczasowe majątku osoby, za znikłą uznanej, mocnl są sami, zaś opiekunowie małoletnich i bezwłasnowolnych za upoważnieniem rady familijnej zawierać umowy dobrowolne, notarjalne względem odstąpienia własności nieruchomej na użztek publiczny, również i włościanie mogą stosownie do istniejących przepisów, zawierać umowy dobrowolne notarjalne o odstąpienie na użytek publiczny wszelkich należących do nich nieruchomości lub ich części.

Art. 19. Przy wywłaszczeniach na rzecz budowy dróg żelaznych i wodnych użyteczności publicznej, mają być stosowane przepisy specjalne, mianowicie:

1) jeżeli wywłaszczane na rzecz drogi żelaznej majątki należy zająć niezwłocznie, linja zaś kolei jest wytyczona i zaakceptowana przez Ministerstwo Komunikacji, natenczas z mocy zaświadczenia tegoż Ministerstwa komisarz rządowy zarządza sporządzenie opisu tych mcjątków, na zasadach ogólnych, z tem jednak zastrzeżeniem, że opis ów ma być dokonanym w ciągu 2 tygodni od daty zawiadomienia właściciela i z zachowaniem innych przepisów art. 7.
2) w wypadkach, o ile jakiekolwiek dane, przez prawo wymagane, nie mogą być dostarczone w czasie sporządzenia opisu, bieg tegoż przerwie nie ulega, brak zaś rzeczonych danych winien być zaznaczonym w opisie; dane te w następstwie mają być przez właścicieli dostarczone już do Komisji Szacunkowej, która je sprawdza przy oszacowaniu;
3) plan majątków wywłaszczonych winien być stwierdzonym przez podpisy wszystkich osób, biorących udział w sporządzaniu opisu;
4) opis, dokonany łącznie z planem, ma być przesłanym komisarzowi rządowemu, który zarządza oszacowanie własności wywłaszczonej, następnie zaś wszelkiego rodzaju pretensje właścicieli, wywłaszczenia dotyczące, są kierowane do Komisji Szacunkowej;
5) w wypadku, jeżeli prócz zajętej według opisu własności, wypadnie w następstwie zająć jeszcze jej część, dokonane to ma być również w drodze przepisów niniejszych przy sporządzeniu dodatkowego opisu i planu;
6) co się tyczy dalszego biegu sprawy wywłaszczenia na rzecz dróg żelaznych i wodnych, pod tym względem kierować się należy przepisami art. 4—18 i 20;

7) wszelkie koszty, związane z delegacją osób do sporządzania opisów oraz dokonywania oszacowań, również wydatki kancelaryjne i rysunkowe ponosi instytucja na której rzecz dokonano wywłaszczenia.

Art. 20. O ile nabycie nieruchomości, potrzebnych do budowy dróg komunikacyjnych przez towarzystwa prywatne nie może być osiągnięte drogą umów dobrowolnych, wówczas nieruchomości te ulegają oszacowaniu natychmiastowemu i po określeniu sumy wynagrodzenia przechodzą w posiadanie towarzystw, po zabezpieczeniu uprzedniem wynagrodzenia właścicieli. Zabezpieczenie to, w sumie przyznanego przez Komisję Szacunkową wynagrodzenia, ma być wpłacone do miejscowej kasy skarbowej w papierach $^0/_0$ państwowych, lub przez państwo gwarantowanych, które będą przyjmowane w cenie, obliczanej z przemnożenia rocznego ich dochodu przez szesnaście i dwie trzecie. Zabezpieczenie takie nie jest wymagane przy budowie dróg komunikacyjnych przez skarb państwa.

Zajęcie nieruchomości na rzecz dróg komunikacyjnych dopuszczalne jest bezpośrednio po dokonaniu opisu (art. 19 p. 4), ale jedynie w tych wypadkach, kiedy wobec okoliczności wyjątkowych jest to dozwolone dekretem Naczelnika Państwa w sprawie wywłaszczenia.

Art. 21. Czasowe zajęcie przymusowe nieruchomości na użytek publiczny oraz zajęcie przymusowe materjałów na ten użytek niezależnie od tego, czy materjały znajdują się na gruncie lub w gruncie, może nastąpić, na wniosek właściwego Ministra, na mocy decyzji Rady Ministrów.

W wypadkach nie cierpiących zwłoki, gdy z powodu grożącego wylewu rzeki zajdzie potrzeba naprawy wału lub innego ubezpieczenia brzegów rzeki, albo gdy z powodu przerwanej przez przypadek komunikacji zajdzie potrzeba naprawy drogi lub urządzenia tymczasowej komunikacji, czasowe zajęcie przymusowe gruntu, jako też przymusowe zajęcie materjałów w celu zapobieżenia złym skutkom takiego przypadku losowego, może nastąpić na mocy decyzji szefa Zarządu miejscowego dróg komunikacyjnych. O zarządzeniu takiego zajęcia czasowego gruntu lub materjałów szef rzeczonego zarządu obowiązany jest donieść niezwłocznie właściwemu Ministrowi i Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 22. Wynagrodzenie za czasowe zajęcie nieruchomości w wysokości sześciu procentów od jej wartości, określone w drodze ugody dobrowolnej lub oszacowania na zasadach ogólnych dokonanego, będzie wypłacane z góry za każdy rok zajęcia czasowego.

Art. 23. Sprawy te są załatwiane zgodnie z przepisami art. 4 — 13 niniejszego dekretu.

Art. 24. Termin zajęcia czasowego nie może przenosić lat 3-ch. Skoro po upływie tego terminu majątek zwrócony nie będzie, właściciel może żądać wywłaszczenia za cenę, określoną w drodze umowy dobrowolnej lub oszacowania.

Art. 25. Po upływie terminu zajęcia czasowego lub przed tym terminem, o ile zajęcie to niepotrzebnem się okaże, nieruchomość ma być zwróconą właścicielowi, który może żądać jej przeszacowania, w wypadku zaś jeżeli jej wartość, w porównaniu z oszacowaniem pierwotnym zmniejszyła się skutkiem zajęcia czasowego, przedsiębiorca jest obowiązany wypłacić różnicę pomiędzy tymi szacunkami.

Art. 26. Do urządzenia ochron od śniegu lub piasku wzdłuż dróg komunikacyjnych może być ustanowionem prawo corocznego użytkowania krótkotrwałego na gruntach sąsiednich. Wynagrodzenie będzie wyznaczone

właścicielowi lnb użytkownikowi gruntu w drodze przepisanej, zgodnie z art. 4 — 13.

Art. 27. Stwierdzenie rzeczywistych strat, wynikłych skutkiem zajęcia przymusowego materjałów oraz określenie wysokości wynagrodzenia za te straty, o ile nie nastąpiło porozumienie dobrowolne, będzie dokonywane według przepisów art. 4—13; właściciele gruntów zajętych czasowo na wydobywanie potrzebnych materjałów mają prawo żądać całkowitego wywłaszczenia tych gruntów z wypłatą wynagrodzenia na zasadach ogólnych.

Art. 28. Warunki czasowego zajęcia nieruchomości oraz granice zajęcia materjałów będą wyszczególniane w umowach w drodze przepisanej sporządzanych, w braku zaś porozumienia dobrowolnego stron — w odpowiednich decyzjach.

Art. 29. Zezwoleń na zejście na grunt celem czynienia poszukiwań przedwstępnych, wytykania linji, oraz sporządzania pomiarów udziela właściwy Minister, zawiadamiając o tem odpowiedniego komisarza rządowego.

Art. 30. Usuwanie przeszkód (drzew, parkanów i t. p.) może nastąpić po uprzedniem określeniu wynikających stąd szkód za zgodą właściciela, lub użytkownika gruntu; gdy zaś tej zgody niema, to z rozporządzenia komisarza rządowego, a w miastach — Magistratu.

W każdym razie usunięcie przeszków, o jakich mowa, musi być poprzedzonem przez sporządzenie szczegółowego opisu przedmiotów, ulegających usunięciu; opisu tego dokonywa urzędnik milicji miejscowej.

Art. 31. W razie nie dojścia do porozumienia stron w przedmiocie odszkodowania strat powyższych, oszacowania tychże na zasadzie opisu (Art. 30), dokona Komisja, złożona, pod przewodnictwem Komisaza rządowego, z komisarza ziemskiego i wójta gminy; w miastach Komisja ta składać się będzie z sędziego pokoju, jako przewodniczącego, oraz dwuch przedstawicieli Magistratu. Jeżeli poszukiwania były prowadzone z ramienia instytucji państwowej, w Komisji bierze nadto udział, w charakterze jej członka, przedstawiciel tej instytucji państwowej. W razie równości głos przewodniczącego przeważa. Komisja wyznacza termin stawiennictwa dla stron przez zawiadomienie piśmienne. Niestawienie się stron nie wstrzymuje biegu sprawy. W razie uznanej potrzeby Komisja może, na wniosek stron, wzywać rzeczoznawców na koszt strony żądającej. Decyzje swoje Komisja ogłasza przez ich odczytanie obecnym stronom, lub przesłanie odpisów nieobecnym. Stronom przysługuje prawo zażalenia do właściwego ministra w ciągu 2-ch tygodni od dnia ogłoszenia decyzji. Zażalenia będą składane do Komisji, która w takim wypadku akta sprawy wraz z zażaleniem i swymi wnioskami przesyła niezwłocznie do ministra. Decyzja ministra jest ostateczna.

Art. 32. Z chwilą ogłoszenia dekretu niniejszego tracą moc obowiązującą wszystkie poprzednie przepisy i postanowienia w przedmiocie wywłaszczeń nieruchomości i zajęcia materjałów na potrzeby dróg komunikacyjnych użyteczności publicznej.

Art. 33. Wywłaszczenia nieruchomości na użytek dróg komunikacyjnych lub ograniczenia prawa własności, dokonane przez b. władze okupacyjne, niemieckie lub austryackie, tymczasowo pozostają w mocy. Właściwe ministerstwo w ciągu 6 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego dekretu obowiązane jest wyjaśnić i zdecydować, które z tych wywłaszczeń lub ograniczeń winny być utrzymane w swej mocy i ogłosić o tem w gazecie rządowej. Termin ten może być przedłużony decyzją Rady Ministrów.

Po upływie powyższego terminu właściciele nieruchomości, do których stosować się będzie decyzja o utrzymaniu ostatecznem w swej mocy takiego wywłaszczenia lub ograniczenia, o ile nie otrzymali wynagrodzenia za wywłaszczenie lub ograniczenie prawa własności swej nieruchomości, mogą żądać oszacowania i wypłacenia im odszkodowania podług przepisów dekretu niniejszego.

Wywłaszczenia, dokonane przez b. władze rosyjskie do 1915 r. włącznie, pozostają wszystkie w swej mocy; jeżeli przy tem postępowanie szacunkowe w tych sprawach wywłaszczeniowych nie zostało ukończone, może ono być wznowione, na żądanie właścicieli, podług przepisów dekretu niniejszego, nie wcześniej jednak niż po upływie 6 miesięcy.

Art. 34. Całe postępowanie w sprawach wywłaszczenia przymusowego, oraz zajęcia czasowego gruntów lub materjałów, wolne jest od opłat stemplowych na rzecz skarbu. Jednakże przy aktach nabycia ostatecznego oraz przy załatwieniach hipotecznych wszelkiego rodzaju opłaty, należne w myśl odpowiednich przepisów prawa, będą pobierane na zasadach ogólnych.

Art. 35. Rada Ministrów upoważniona jest do wydawania przepisów wykonawczych do niniejszego dekretu.

Art. 36. Dekret niniejszy zyskuje moc obowiązującą, z chwilą ogłoszenia w Dzienniku Praw, na obszarach Ziem Polskich b. zaboru rosyjskiego.

Dan w Warszawie, dn. 7 Lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów:
I. J. Paderewski.

Kierownik Ministerstwa Komunikacji:
J. Eberhardt.

(Dziennik Praw z dn. 8 Lutego 1919 r. № 14).

7.

DEKRET

o unieważnieniu koncesji na budowę i odbudowę kolei żelaznych lub na roboty dotyczące żeglugi rzecznej, nadanych przez b. rząd rosyjski i b. władze okupacyjne.

Art. 1. Wszystkie osoby, towarzystwa i instytucje, posiadające koncesje b. rządu rosyjskiego i b. władz okupacyjnych na budowę lub odbudowę kolei żelaznych, magistralnych i dojazdowych, lub na roboty tyczące się żeglugi rzecznej na obszarach b. Królestwa Kongresowego, winny przedstawić te koncesje, umowy i zobowiązania do Ministerstwa Komunikacji w ciągu dwu miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego.

Art. 2. Koncesje, umowy i zobowiązania, w terminie wskazanym nie złożone, ulegają unieważnieniu.

Art. 3. Minister Komunikacji, po rozważeniu koncesji, umów i zobowiązań, o których mowa powyżej, w Komisji z udziałem przedstawicieli Ministerstw: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa i Dóbr Państwowych i Skarbu, przedstawia je do Rady Ministrów na zatwierdzenie lub unieważnienie, lub też dokonanie w nich niezbędnych zmian.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Praw.

Dan w Warszawie, dn. 7 Lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski.*

Kierownik Ministerstwa Komunikacji
J. Eberhardt.

(Dziennik Praw dn. 8 Lutego 1919 r. № 14).

8.

DEKRET

w przedmiocie rekwizycji lokali na potrzeby urzędów państwowych.

Art. 1. Zarówno wojskowe, jak i cywilne urzędy państwowe, o ile nie otrzymają stosownych pomieszczeń w gmachach państwowych, mogą zajmować lokale w domach prywatnych na mocy umowy dobrowolnej lub w drodze rekwizycji urzędowej, z zachowaniem przepisów poniższych.

Art. 2. Gdy urząd państwowy nie uzyska lokalu w drodze umowy dobrowolnej, winien wystąpić do okręgowego zarządu dóbr państwowych z wnioskiem o rekwizycję określonego domu lub lokalu, zawiadamiając jednocześnie właściciela domu.

Umowy, zawarte przez właściciela po otrzymaniu zawiadomienia, są nieważne.

Art. 3. Okręgowy zarząd dóbr państwowych rozstrzyga sprawę w komisji, złożonej: 1) z naczelnika okręgowego zarządu dóbr lub delegowanego przezeń urzędnika; 2) delegata miejscowej władzy administracyjnej i 3) delegata miejscowej władzy skarbowej po zasięgnięciu piśmiennej opinji właściwej instytucji samorządowej (magistrat, gmina) oraz po wysłuchaniu należycie wezwanych: przedstawiciela interesowanego urzędu i właściciela domu, jeśli się zgłosi.

Art. 4. Decyzja zarządu okręgowego dóbr państwowych, zarządzająca rekwizycję, określi wysokość opłaty, należnej za lokal zarekwirowany oraz w razie koniecznej potrzeby nakaże eksmisję dotychczasowych lokatorów za słusznem odszkodowaniem i z zachowaniem terminów, ustalonych zwyczajami miejscowemi.

Art. 5. Decyzje okręgowego zarządu dóbr państwowych ulegają w terminie czternastodniowym od dnia doręczenia stronom ich odpisów zaskarżeniu do Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych, który orzeka ostatecznie

w porozumieniu z interesowanym w każdym poszczególnym wypadku ministrem.

Art. 6. Okręgowy zarząd dóbr państwowych decyzje swe przesyła niezwłocznie miejscowej władzy policyjnej do wykonania.

Zaskarżenie decyzji nie wstrzymuje jej wykonania.

Art. 7. Lokale w domach prywatnych, które w chwili ustania okupacji obcej były zajęte przez b. władze okupacyjne, a następnie przez urzędy państwowe polskie, pozostają w użytkowaniu urzędów państwowych.

Art. 8. Urzędy, które takie lokale zajmują, winny w ciągu miesiąca od daty ogłoszenia niniejszych przepisów złożyć we właściwym okręgowym zarządzie dóbr państwowych kontrakty najmu lub wnioski o rekwizycję.

Art. 9. Dekret niniejszy nie uchybia w niczem specjalnym przepisom kwaterunkowym dla wojska.

Art. 10. Wykonanie niniejszego dekretu oraz wydanie potrzebnych powierza się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Dan w Warszawie, dn. 7 Lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:
I. J. Paderewski

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Janicki.

(Dziennik Praw z dn. 8 Lutego 1919 r. № 14).

9.

DEKRET

o wywozie towarów za granicę, przywozie z zagranicy i przewozie tranzytowym.

Art. 1. Przywóz wszelkich towarów do państwa i ich wywóz z państwa oraz przewóz tranzytowy przez obszar państwa bez osobnego pozwolenia jest zakazany.

Art 2. Pozwoleń na przywóz, wywóz i przewóz towarów udzielać będzie utworzona przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu komisja z udziałem przedstawicieli Ministerstw: Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Aprowizacji i Skarbu dla przywozu, wywozu i przewozu towarów, która ma również prawo ustalić w każdym poszczególnym wypadku warunki, pod któremi przywóz, wywóz i przewóz może nastąpić; w sprawach, dotyczących pozwolenia na przywóz towarów, potrzebne jest pozwolenie Ministra Skarbu.

Na podstawie pozwoleń Komisji wydawać będzie Ministerstwo Skarbu odnośne polecenia do urzędów celnych i innych władz skarbowych.

Ministrom Przemysłu i Handlu, Skarbu, Aprowizacji i Rolnictwa przysługuje prawo zwolnienia — po wspólnem porozumieniu się — pewnych rodzajów towarów z pod tego zakazu.

Art. 3. Kto, używając podstępu, lub innego nieuczciwego zabiegu, usiłuje wbrew zakazowi towary do obszaru państwa przywozić, zeń wywozić, lub przezeń w celu wywozu za granicę przewozić, kto innym w tem pomaga, lub

innych do tego namawia, ulegnie w drodze sądowej, o ile za ten czyn niema przewidzianej surowszej kary w innych przepisach, karze aresztu od trzech do sześciu miesięcy i grzywny do 100000 mk. (150000 kor.), lub jednej z tych kar.

Jeśli wartość towaru nie przekracza 2000 mk. (3000 kor.), winny ulegnie karze: aresztu do trzech miesięcy i grzywny do 5000 mk. (7500 kor.), lub jednej z tych kar.

Jeśli wartość towaru nie przekracza 200 mk. (300 kor.), winny ulegnie ukaraniu przez władze skarbowe grzywną do 1000 mk. (1400 kor.)

Jako wartość towaru przyjąć należy cenę normalną w miejscu wykrycia przekroczenia.

Art. 4. Winny przestępstw, w części II i III art. 3 wymienionych, ulegnie karze, w części I-ej tegoż art. określonej, jeśli przestępstwa dopuszcza się nałogowo, lub zawodowo.

Art. 5. W razie niemożności ściągnięcia grzywny od skazanego, zastąpi ją kara aresztu, a to:

a) do jednego roku w wypadkach w części I-szej art. 3-go,
b) do sześciu miesięcy w wypadkach w części II-ej art. 3-go,
c) do 14 dni w wypadkach części III-ej art. 3-go.

Art. 6. Niezależnie od kar, w myśl art. 3-go i 4-go wymierzyć się mających, należy orzec na rzecz Skarbu Państwa konfiskatę towaru, będącego przedmiotem przestępstwa.

W toku postępowania należy zarządzić sprzedaż towaru po cenach normalnych, jeżeli dalsze przechowywanie go ze względu na grożące zepsucie, lub inne okoliczności nie jest możliwe; środki prawne nie wstrzymują wykonania.

Art. 7. Niezależnie od wypadku, w części II-ej art. 6-go wymienionego, towar sprzedany będzie po cenach normalnych w toku postępowania, jeśli powszechny brak tego towaru dotkliwie daje się odczuwać, zaś dłuższe jego przechowanie mogłoby wpłynąć na zwyżkę cen przedmiotów codziennej potrzeby.

Dopuszczalność takiej sprzedaży orzeknie w każdym poszczególnym wypadku Minister Przemysłu i Handlu.

Art. 8. We wszystkich wypadkach, gdy konfiskata towarów nie będzie orzeczona, towar, lub też osiągnięta ze sprzedaży suma będzie w jego miejsce zwrócona.

Art. 9. Jeżeli towary, których przywóz lub przewóz bez osobnego pozwolenia jest zakazany, będą urzędowi, lub posterunkowi celnemu przez osobę upoważnioną do rozporządzenia towarami, w celu przedsięwzięcia postępowania celnego, zgłoszone, — należy je zatrzymać, kara jednak nie będzie stosowana, ani towar nie ulegnie konfiskacie.

Takie zatrzymane towary może państwo zakupić po cenach normalnych. Niezakupiony towar, względnie cenę kupna wyda się, po złożeniu, względnie po odtrąceniu przypadającego cła, upoważnionemu do rozporządzenia towarem.

Art. 10. Rozpoznanie przestępstw, w części II-ej art. 3-go wymienionych, należy do właściwości sądów pokoju.

Art. 11. Na terytorjum Państwa Polskiego, na którem obowiązuje austrjacka ustawa karna, przestępstwo, określone w części I-ej art. 3-go i w art. 4-tym, uważane będzie za występek, zaś w części II-ej art. 3-go — za przekroczenie.

Art. 12. Wykonanie niniejszego dekretu poruczam Ministrowi Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Aprowizacji, oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych i innymi interesowanymi Ministrami.

Dan w Warszawie, dn. 7 Lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
J. Piłsudski
Prezydent Ministrów:
I. J. Paderewski
Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *Hącia.*

(Dziennik Praw z dn. 8 Lutego 1919 r., Nr. 15).

10.

DEKRET

o ustawie tymczasowej Kasy przezorności kolei państwowych polskich w b. zaborze rosyjskim.

I. Uczestnicy Kasy.

Art. 1. Kasa Przezorności pracowników kolei państwowych polskich w b. zaborze rosyjskim jest instytucją tymczasową, mającą na celu:

a) wydawanie zapomóg byłym pracownikom kolejowym oraz ich rodzinom do czasu wydania ogólnego prawa o zabezpieczeniu bytu pozasłużbowego pracowników państwowych i innych, a także ich rodzin — i

b) przejmowanie sum emerytalnych kolejowych od rządu rosyjskiego i likwidację kas emerytalnych i przezorności, jakie działały na terenie b. zaboru rosyjskiego.

Art. 2. Do uczestnictwa w Kasie zaliczani są przymusowo wszyscy stali pracownicy kolejowi obojga płci. Za stałych pracowników nieetatowych uważani są ci, którzy pracują na drodze żelaznej bez przerwy conajmniej rok jeden.

Uwaga. Do uczestnictwa w Kasie mogą być zaliczani na zasadzie specjalnych zgłoszeń i pracownicy Ministerstwa Komunikacji.

II. Fundusze Kasy.

Art. 3. Fundusze Kasy stanowią:

a) $6^0/_0$-we składki uczestników potrącane z płacy (pensje, dodatek drożyźniany, milowe, płaca dzienna i akordowa) uczestników co miesiąc i zaliczane na rachunek osobisty, jako t. zw. fundusz A;

b) dopłaty Zarządu Kolejowego w wysokości składek uczestników wyżej w punkcie a) wskazanych zaliczana na rachunek osobisty uczestnika, jako t. zw. fundusz B;

c) dobrowolne ponad $6^0/_0$ zarobku składki uczestników, zaliczane do funduszu A;

d) procenty od kapitałów Kasy;

e) wpływy z kar pobranych od pracowników;

f) wpływy z opłat za dzierżawę bufetów na stacjach kolejowych, kiosków, sklepów, ogłoszeń i reklam. oraz z dzierżawy prawa sprzedaży gazet i książek;

g) wpływy ze sprzedaży towarów nieodebranych po potrąceniu należności przypadających Zarządowi kolei;

h) wpływy ze sprzedaży resztek zboża zmiecionego na stacjach, platformach przeładunkowych i elewatorach.

i) wpływy z nieodebranej w ciągu ustanowionego przez prawo terminu płacy, należnej pracownikom kolejowym, oraz nieodebranych sum emerytalnych;

k) wpływy z darów i legatów na rzecz Kasy;

l) różne wpływy przypadkowe, nieprzewidziane wyżej.

Art. 4. Kasa Przezorności przejmie od Skarbu rosyjskiego sumy emerytalne pracowników kolejowych b. zaboru rosyjskiego, w celu ostatecznej likwidacji kas emerytalnych i przezorności, które działały w tym zaborze. Warunki likwidacji tych kas będą szczegółowo opracowane w przyszłości, z tem zastrzeżeniem, iż sumy rachunków osobistych uczestników, znajdujących się w czynnej służbie kolei polskich, zostaną przelane do niniejszej kasy na zabezpieczenie praw emerytalnych uczestników.

Art. 5. Wartość mieszkania otrzymanego w naturze przez pracownika przyjmuje się $^1/_4$ płacy pobieranej przez niego w gotowiźnie i w tym stosunku zwiększają się $6^0/_0$-we składki uczestników.

Art. 6. Wolne od potrąceń są djety za wyjazdy służbowe, stałe rozjazdowe, gratyfikacje, oraz wszelkie niestałe dodatkowe wynagrodzenie pracownika.

Art. 7. Jeżeli płaca roczna uczestnika przewyższa 12000 marek, wówczas $6^0/_0$-we wnioski potrącane są tylko od sumy 12000 marek.

Art 8. Sumy wpływów, wskazanych w art. 3 poza składkami uczestników i dopłatami Zarządów Kolei zaliczane są do funduszu zapomogowego C, przeznaczonego na wypłaty zapomóg jednorazowych lub perjodycznych dla inwalidów, wdów i sierot.

Art. 9. Fundusze otrzymane ze Skarbu rosyjskiego z tytułu likwidacji kas emerytalnych i przezorności, które działają na terenie b. zaboru rosyjskiego, będą rozdzielane stosownie do warunków likwidacji tychże kas.

Art. 10. Fundusze Kasy poza gotowizną niezbędną na wypłaty bieżące lokowane są w papierach procentowych państwowych lub przez państwo gwarantowanych, oraz w listach zastawnych i obligacjach Towarzystw Kredytowych Miejskich i Ziemskich i innych walorach, uznanych za korzystne przez Zarząd Kasy.

III. Prawa uczestników i ich rodzin.

Art. 11. Każdy uczestnik Kasy ma swój rachunek osobisty, w którym zapisuje się zarówno składki własne uczestnika (fundusz A), jako też i dopłaty Zarządu (fundusz B). Corocznie po skończonym roku sumy rachunków osobistych oprocentowują się w stosunku $4^0/_0$ rocznie. Procent nalicza się tylko na sumy, jakie znajdują się na rachunku w dniu 1 stycznia danego roku. Do rachnnków uczestników, uwolnionych w ciągu roku, dolicza się procent tylko za całkowite kwartały, a więc dla uwolnionych w drugim kwartale $1^0/_0$, w trzecim $2^0/_0$, w czwartym $3^0/_0$.

Art. 12. Uczestnik otrzymuje po opuszczeniu służby fundusz A całkowicie, niezależnie od czasu trwania służby, zaś z funduszu B po 5 latach uczestnictwa 30%, po 6 latach — 37% i t. d. po 15 latach 100%. Ułamki lat przy tych obliczeniach nie biorą się w rachubę.

Uwaga. Jeżeli uczestnik nie odebrał z dawnej Kasy Przezorności rozrachunku, lata poprzedniego uczestnictwa będą mu policzone przy wydaniu dopłat według niniejszego artykułu.

Art. 13. Uczestnik uwolniony ze służby nie na własne żądanie i bez przewinienia otrzymuje fundusz B całkowicie, niezależnie od lat uczestnictwa.

Art. 14. Uczestnik uwolniony z powodu niezdolności do pracy otrzymuje oprócz funduszu A i B:

a) jeżeli uczestniczył w Kasie mniej niż lat 10 jednorazową zapomogę w wysokości miesięcznej płacy (średniej z roku ostatniego służby) za każdy rok służby — i

b) jeżeli uczestniczył w Kasie przynajmniej lat 10 stałą zapomogę roczną w wysokości 20% płacy, średniej z ostatniego roku służby, z dodatkiem 4% tejże płacy na każde dziecko w wieku poniżej lat 18, lecz nie więcej nad 20% na wszystkie dzieci. Wsparcia powyższe wypłacane są miesięcznie z góry.

Uwaga. Niezdolność do pracy uczestnika istnieje wówczas, jeżeli on nie jest w stanie zarobić pracą, odpowiadającą jego siłom i zdolnościom a daną mu przy uwzględnieniu jego wykształcenia i zawodu, jednej trzeciej części tego zarobku, który otrzymują osoby zdrowe na ciele i duchu z takimże wykształceniem w tym samym zakresie pracy.

Art. 15. Wdowa i sieroty po uczestniku otrzymują, niezależnie od funduszów A i B, z rachunku osobistego jednorazowe wsparcie z funduszu zapomogowego w wysokości połowy sum rachunku osobistego dla wdowy i tyleż dla sierot.

Art. 16. Sieroty po uczestniku, który należał do Kasy mniej niż lat 10, otrzymują dodatkową zapomogę w wysokości miesięcznej płacy uczestnika (średniej z ostatniego roku służby) pomnożonej przez liczbę lat służby tegoż; przyczem pół roku i więcej liczy się za rok.

Art. 17. Sieroty po uczestniku, który należał do Kasy 10 lat lub więcej, otrzymują dodatkowo stałą zapomogę roczną w wysokości 6% rocznej płacy uczestnika (średniej z ostatniego roku służby) na każde dziecko, przy maksimum 30% na wszystkie dzieci a dla sierot, których matka nie żyje, w wysokości 8% rocznej płacy ojca, przy maksimum 40% na wszystkie dzieci.

Zapomogi te wypłacane są kwartalnie z góry do skończenia 18 lat wieku, lub wyjścia zamąż sieroty.

Sieroty wyżej lat 18 nie mają prawa do zapomóg; wszakże zapomogi stałe już przyznane mogą być przedłużone do skończenia 21 lat, o ile sierota pobiera nauki w średnim lub wyższym zakładzie naukowym.

Art. 18. Zapomogi dla wdów i sierot, przewidziane w art. 15, 16 i 17, wydają się także w razie śmierci uczestnika, która nastąpiła nie później jak w rok po opuszczeniu służby, o ile uczestnik sam nie otrzymał rozrachunku z Kasy.

Art. 19. W razie śmierci uczestnika kawalera lub wdowca, nie mającego dzieci w wieku do lat 18, fundusz A wydaje się osobom, wskazanym przez uczestnika w deklaracji złożonej w Kasie za życia, a w braku tejże spadkobiercom; zaś fundusz B wydaje się pozostającym na utrzymaniu zmarłego wstępnym, rodzeństwu lub osobom wskazanym w deklaracji, a w braku ich fundusz B przelewa się do funduszu zapomogowego.

IV. Przepisy ogólne.

Art. 20. Sumy nie odebrane z Kasy w ciągu lat 10 po wystąpieniu uczestnika ze służby przechodzą na własność Kasy i przelewają się do funduszu zapomogowego.

Art. 21. Sumy wypłacane z Kasy uczestnikom oraz ich rodzinom wolne są od aresztów sądowych jak również od wszelkich potrąceń na rzecz Dyrekcji drogi żelaznej, z wyjątkiem wypadku, przewidzianego w art. 22.

Art. 22. Jeżeli uczestnik Kasy został uwolniony za nadużycia służbowe, naraził Dyrekcję kolei na straty materjalne, na skutek czego pociągnięty został do odpowiedzialności sądowej, wówczas wypłata z Kas wstrzymaną zostaje aż do wyroku sądowego. Przyznane sądownie straty potrąca się z rachunku osobistego uczestnika.

Wszakże artykuł niniejszy uie stosuje się w razie wypłat rodzinie zmarłego.

Art. 23. Naliczanie procentów na rachunki osobiste ustaje z dniem wystąpienia z Kasy, z uwzględnieniem art. 11.

Art. 24. Stopień niezdolności do pracy ustanawia komisja przy komitetach Kasy, w skład której wchodzi co najmniej dwuch lekarzy, członek komitetu Kasy, kierownik biura Kasy lub jego zastępca, przedstawiciel wydziału do którego należał uczestnik i przedstawiciel Związku Zawodowego Kolejowego. Uczestnikowi służy prawo do wezwania na swój koszt lekarza według swego uznania. Komisja decyduje większością glosów.

V. Zarząd Kasy.

Art. 25. Zarząd Kasy stanowią: Komitet Centralny przy Ministerstwie Komunikacji i Komitety Miejscowe przy poszczególnych Dyrekcjach kolei. Organami wykonawczemi są Biura tychże Komitetów.

Art. 26. Komitet Centralny Kasy Przezorności składa się z Prezesa, mianowanego przez Ministra Komunikacji i 6 członków i tyluż zastępców, z których połowę mianuje Minister Komunikacji, zaś drugą połowę Związek Zawodowy Kolejowy, w tej liczbie dwuch członków Miejscowych Komitetów, znajdujących się w Warszawie. Jeden z członków mianowanych przez Ministra Komunikacji jest Dyrektorem Biura Kasy, jeden zaś Radcą Prawnym.

Art. 27. Komitety Miejscowe przy Dyrekcjach kolei składają się z Prezesa Dyrekcji, jako przewodniczącego oraz 8 członków i tyluż zastępców, z których połowę mianuje Prezes Dyrekcji, zaś drugą połowę — Związek Zawodowy Kolejowy.

Art. 28. Kierownika Biura Komitetu Miejscowego Kasy mianuje Minister Komunikacji na przedstawienie Prezesa Dyrekcji. Pracowników Biura Kasy mianuje Prezes Dyrekcji na przedstawienie Kierownika Biura.

Art. 29. Pracownicy Biur Komitetów Miejscowych korzystają ze wszystkich praw i przywilejów, przysługujących pracownikom Dyrekcji Kolei.

Art. 30 Wydatki na uposażenie pracowników Biur i na utrzymanie Biura pokrywają się z funduszów przewidzianych w budżecie rocznym dróg żelaznych.

Art. 31. Posiedzenia Komitetów Kasy odbywają się przynajmniej raz na miesiąc. Dla prawomocności uchwał Komitetów wymagalną jest obecność na posiedzeniu nie mniej niż trzech osób.

Art. 32. Sprawy w Komitetach Kas decydują się większością głosów, w razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego.

Art. 33. Do kompetencji Centralnego Komitetu Kasy należy:

1) lokata funduszów Kasy;

2) nadzór nad działalnością miejscowych Komitetów Kasy i perjodyczna kontrola Biur tych Komitetów;

3) rozpatrzenie protokułów posiedzeń miejscowych Komitetów i zmiana uchwał tychże Komitetów w razie sprzeczności z Ustawą;

4) rozpatrzenie skarg na działalność miejscowych Komitetów i ostateczna decyzja w sprawach Kasy;

5) ułożenie rocznego sprawozdania Kasy, które zatwierdza Minister Komunikacji;

6) opracowanie i wydawanie instrukcji i przepisów dla Kasy.

Art. 34. Do kompetencji miejscowych Komitetów Kasy należy:

1) prowadzenie rachunków osobistych uczestników;

2) przyznawanie zapomóg byłym uczestnikom oraz ich rodzinom;

3) poddawanie oględzinom lekarskim byłych uczestników, ubiegających się o przyznanie zapomóg z powodu niezdolności do pracy;

4) nadzór nad prawidłowym we właściwym czasie wpływem sum należnych Kasie i przekazywanie tych sum Komitetowi Centralnemu;

5) układanie rocznych sprawozdań o działalności Komitetów i komunikowanie tych sprawozdań Komitetowi Centralnemu;

6) wykonanie poleceń Komitetu Centralnego w sprawach Kas.

Uwaga. Niesporne wypłaty uskutecznia Biuro Kasy nie czekając decyzji Komitetu.

Art. 35. Księgi Kasy zamykają się co rok 31 grudnia.

Art. 36. Sprawozdanie Kasy winno zawierać:

1) bilans Kasy w dniu 31 grudnia;

2) szczegółowe objaśnienia wszystkich rachunków bilansu;

3) wykaz papierów procentowych należących do Kasy — i

4) dane o liczbie uczestników Kasy.

Dan w Warszawie, dn. 8 Lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski.

Kierownik Ministerstwa Komunikacji:

J. Eberhardt.

(Dziennik Praw z dn. 8 Lutego 1919 r. № 15).

11.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w przedmiocie przyjmowania banknotów niemieckich.

Wobec tego, że Kasy Skarbowe przyjmują wszystkie banknoty niemieckie, nie wyłączając wcale 50-markówek z czarną obwódką, wypuszczonych

przez Bank Rzeszy w październiku 1918 r. zawiadamia się, że aż do dalszych zmian wszyscy są obowiązani przyjmować wymienione banknoty bez żadnej różnicy.

Warszawa, dn. 4 Lutego 1919 r.

Minister Skarbu:

(—) *Dr. Englich.*

(Monitor Polski z dn. 12 Lutego 1919 r. № 34).

12.

ROZPORZĄDZENIE.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej 1918 r. mają być przez wszystkie instytucje rządowe przyjmowane w 90% swej wartości nominalnej zamiast gotówki, jako wadja przy licytacjach, oraz jako kaucje: a) akcyzowe, b) przy zawieraniu umów i kontraktów ze Skarbem Polskim, c) składane do depozytów instytucji sądowych i wszelkich innych instytucji rządowych w wypadkach, gdy prawo składanie kaucji pieniężnych przewiduje. Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej będą przyjmowane przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową za opłatą o połowę mniejszą od ustalonej za przechowywanie papierów procentowych wogóle.

Warszawa, dn. 26 Stycznia 1919 r.

Minister Skarbu:

(—) *Dr. Englich.*

(Monitor Polski z dn. 12 Lutego 1919 r. № 34).

13.

NOMINACJE.

Naczelnik Państwa postanowieniem z dnia 29 Stycznia r. b. zamianował p. Władysława Jakubowskiego Prezesem Dyrekcji kolejowej w Warszawie i p. Józefa Mrozowskiego Prezesem Dyrekcji kolejowej w Radomiu.

— postanowieniem z dnia 3 Stycznia 1919 r. zamianował d-ra Ignacego Wróbla szefem Sekcji w Ministerstwie Komunikacji.

(Monitor Polski № 27 z dn. 3 Lutego 1919 r.).

14.

NOMINACJE.

Naczelnik Państwa postanowieniem z dnia 20 Lutego r. b. zamianował:

— inż. Józefa Stecewicza Szefem Sekcji w Ministerstwie Kolei Żelaznych;

— p. Stanisława Kołakowskiego Szefem Sekcji w Ministerstwie Kolei Żelaznych;

— p. Józefa Teodora Śniechowskiego Szefem Sekcji w Ministerstwie Kolei Żelaznych.

(Monitor Polski № 44 z dn. 24 Lutego 1919 r.).

15.

OBWIESZCZENIE.

Ministerstwo Kolei Żelaznych niniejszym zawiadamia, że przystanek kolejowy Widzów, położony między Częstochową i Nowo-Radomskiem, od dnia 1·Marca r. b. przemianowany zostaje na Teklinów.

(Monitor Polski № 48 z dn. 28 Lutego 1919 r.).

16.

REGULAMIN

Rady Ministerjalnej Ministerstwa Kolei Żelaznych.

§ 1. Do rozważania ważniejszych spraw, z dziedziny eksploatacji i budowy kolei, tworzy się przy Ministerstwie Kolei Żelaznych Rada Ministerjalna.

§ 2. Członkami Rady z urzędu są Szefowie Sekcji i urzędnicy, powołani przez Ministra.

§ 3. Przewodniczy Radzie Minister, a w zastępstwie jeden z członków Rady przez niego mianowany.

§ 4. Z prawami członków uczestniczą w Radzie Naczelnicy Wydziałów i Prezesi Dyrekcji Kolejowych według kompetencji. Z tych samych praw korzysta każdorazowy referent, oraz zaproszeni przedstawiciele innych Ministerstw i instytucji społecznych.

§ 5. Rada działa na mocy niniejszego regulaminu i instrukcji opracowanej przez nią i zatwierdzonej przez Ministra.

§ 6. Rada jest ciałem doradczym, prowadzi protokuły swych posiedzeń i przedstawia je do zatwierdzenia Ministra.

§ 7. Rada wyłania z pośród siebie komisje, w zakresie poszczególnych działów kolejnictwa. Przewodniczą komisjom Szefowie odpowiednich Sekcji.

§ 8. Sposób prowadzenia obrad, oraz podział spraw na podlegające kompetencji plenum Rady, lub też Komisji udziela instrukcja (§ 5).

§ 9. Posiedzenia Rady odbywają się stale raz na miesiąc, a w razie potrzeby na każdorazowe wezwanie Przewodniczącego.

§ 10. Komisje składają Przewodniczącemu Rady miesięczne sprawozdania ze swej działalności.

§ 11. Protokuły Rady i Komisji przechowuje sekretarz Rady.

§ 12. Przewodniczący wzywa na posiedzenia w razie potrzeby rzeczoznawców i może poruczać im opracowanie poszczególnych spraw.

§ 13. Uchwały zarówno Rady, jak i jej Komisji zapadają zwykłą większością głosów; w razie równego podziału przeważa głos przewodniczącego.

§ 14. Każdy z członków Rady, z pozostających w mniejszości, ma prawo zgłosić do protokułu zdanie odmienne.

§ 15. Kancelarję Rady prowadzi sekretarz, pozostający w rozporządzeniu zastępcy przewodniczącego — pomocy udziela Sekcja Administracyjna.

§ 16. Niniejszy Regulamin obowiązuje w przeciągu sześciu miesięcy, poczem powinien być przejrzany i w razie potrzeby zmian przedstawiony do ponownego zatwierdzenia P. Ministra.

19 Lutego 1919 r. № 2887.

Niniejszy tymczasowy regulamin Rady Ministerjalnej zatwierdzam, p. Prof. Stecewicza proszę o stałe zastępstwo Przewodniczącego. *J. Eberhardt* m. p.

17.

REGULAMIN

Komisji do spraw Odbudowy i Budowy przy Ministerstwie Komunikacji.

§ 1. Komisja do spraw odbudowy i budowy jest instytucją tymczasową, wianowaną przez Ministra Komunikacji w celu rozważania i decydowania w przyspieszonym trybie spraw odnoszących się do budowy kolei żelaznych na ziemiach polskich oraz kwestji zasadniczych i spraw ważniejszych, tyczących się odbudowy dróg istniejących.

§ 2. Zadaniem Komisji jest rozważanie:

a) Projektów prawodawczych, tyczących się strony technicznej, ogólnych prawideł i rozporządzeń, mających na celu budowę i odbudowę kolei żelaznych i zasadniczych spraw zaopatrzenia dróg budujących się i odbudowywanych.

b) Projektów technicznych i budżetowych budowy i odbudowy, które mogą być przedstawiane na zatwierdzenie Ministra lub Rady Ministrów.

c) Warunków technicznych poszukiwań i projektowania nowych kolei żelaznych.

d) Kierunków i warunków budowy nowych linji kolei żelaznych z uwzględnieniem strony ekonomicznej tych przedsięwzięć, a dla przedsięwzięć prywatnych—rozpatrzenie projektów koncesji budowy.

e) Normalnych projektów znaczniejszych budowli na nowobudujących się i odbudowywanych drogach żelaznych.

f) Projektów taboru kolejowego, nabywanego dla budowy i odbudowy i projektów budowy wierzchniej toru.

g) Projektów i kosztorysów budowli z nowych, dotąd nie stosowanych materjałów, lub nowych systemów.

h) Projektów mostów kamiennych i żelazo-betonowych przy przelotach 15 metr. i więcej, a żelaznych — 50 i więcej metrów, oraz mostów zwodzonych.

i) Projektów stacji końcowych, węzłowych I i II klasy, oraz typów stacji klas niższych.

j) Projektów i kosztorysów mostów i wszelkich budowli kolejowych, jeżeli koszt oddzielnej budowli lub mostu przekracza sumę 500 000 marek.

k) Wszystkich spraw, które Minister Komunikacji uzna za konieczne wnieść na zaopinjowanie Komisji.

§ 3. Sprawy, wchodzące w zakres działalności Komisji, przekazują jej następujące instancje:

a) Minister Komunikacji i Podsekretarz Stanu,

b) Sekcje Ministerstwa, Wydział Budowy i Odbudowy i Dyrekcje kolejowe,

c) Przewodniczący Komisji z inicjatywy własnej lub członków Komisji.

Uwaga. Sprawy, wniesione przez Sekcje Ministerstwa, Wydział Budowy i Odbudowy i Dyrekcje kolejowe, uznane przez Komisję, jako

nie podlegające jej rozpatrzeniu, Komisja zwraca niezwłocznie Sekcjom, Wydziałowi i Dyrekcjom, lub skierowuje do odpowiedniej instancji przez Podsekretarza Stanu.

§ 4. Komisja składa się z trzech członków. Jeden z członków Komisji zostaje mianowany na Przewodniczącego przez Ministra. Przewodniczący załatwia sprawy bieżące, prowadzi obrady Komisji, zwołuje posiedzenia Komisji, rozdziela prace pomiędzy członkami Komisji, zaprasza na posiedzenia Komisji osoby, które mogą przyczynić się do wyjaśnienia rozpatrywanych spraw i t. p.

§ 5. W skład Komisji wchodzi mianowany przez Ministra Sekretarz-inżynier, przyjmujący udział w obradach Komisji z prawem głosu doradczego.

§ 6. Komisja stoi poza Sekcjami i może bezpośrednio zwracać się do wszystkich Sekcji Ministerstwa Komunikacji, do Dyrekcji kolejowych i do innych instytucji Państwowych i prywatnych w takich samych wypadkach, co i Sekcje Ministerstwa. Z innemi Ministerstwami Komisja komunikuje się przez Podsekretarza Stanu.

§ 7. Komisja prowadzi protokóły swych posiedzeń i uchwały swe przedstawia na zatwierdzenie Podsekretarza Stanu, który w razie niezgodzenia się z postanowieniem Komisji, zarządza powtórne rozpatrzenie sprawy, dając odpowiednie wskazówki.

§ 8. Uchwały zapadają większością głosów. Członek Komisji, nie zgadzający się z uchwałą większości, ma prawo, o ile zaznaczy to na posiedzeniu, zgłosić na piśmie zdanie odmienne w ciągu dni trzech od dnia posiedzenia.

§ 9. Organem wykonawczym Komisji jest Wydział Odbudowy i Budowy, który załatwia wszelkie prace przygotowawcze dla Obrad Komisji, podaje do odpowiedniej wiadomości lub wykonania — stosownie do wskazań Komisji—zapadłe uchwały i t. p.

Dnia 7 Stycznia 1919 r.

Zgadzam się

(—) *J. Eberhardt.*

18.

INSTRUCJA TYMCZASOWA

dla Straży Kolejowej.

I. Nazwa, cel, siedziba, teren działania i godło Straży.

§ 1. Straż Kolejowa zorganizowaną zostaje przez Ministerstwo Komunikacji w porozumieniu z Ministerstwem Wojny i Spraw Wewnętrznych, podlega bezpośrednio Ministerstwu Komunikacji.

§ 2. Siedzibą Głównego Zarządu Straży Kolejowej jest m. st. Warszawa.

§ 3. Teren działalności Straży rozciąga się na wszystkie koleje państwowe, normalne i wązkotorowe.

§ 4. Zadania „Straży Kolejowej“ polegają:

1) na zabezpieczeniu wszelkiego majątku Ministerstwa Komunikacji w obrębie wywłaszczenia kolejowego,

2) zabezpieczeniu w obrębie kolei żelaznych obowiązujących praw i przepisów i zarządzeń Ministerstwa Komunikacji,

3) ochronie kolei,

4) utrzymaniu bezpieczeństwa publicznego, ładu i porządku na terenie wszystkich kolei,

5) ochronie podróżnych i ich mienia.

II. Majątek.

§ 5. Wszelki majątek Straży Kolejowej stanowi własność Ministerstwa Komunikacji.

III. Organizacja.

§ 6. Organizacja „Straży Kolejowej“ wzoruje się na organizacji Wojskowej.

§ 7. Na czele „Straży Kolejowej“ stoi „Dowódca Straży“, mianowany przez Ministerstwo Komunikacji w porozumieniu z Ministerstwem Wojny.

§ 8. „Straż Kolejowa“ dzieli się na oddziały przy Dyrekcjach z Dowódcą na czele.

§ 9. Oddziały dzielą się na inspektorjaty, stosownie do istniejących inspekcji kolejowych przy dyrekcjach, z poszczególnemi naczelnikami.

§ 10. Straż Kolejowa składa się z osób pełniących obowiązki: oficerów, sierżantów, podoficerów i szeregowców.

§ 11. Skład osobisty Straży Kolejowej dzieli się na komendy podległe poszczególnie podoficerom, sierżantom i oficerom; komendy w obrębie inspektorjatu Straży Kolejowej podlegają właściwemu inspektorowi tej straży.

§ 12. Każdy starszy obowiązany jest czuwać nad sumiennym wykonaniem służby przez podwładnych i zdawać raporty wyższej swej władzy o wypełnieniu przez nich służby.

§ 13. Do Straży może być przyjęty każdy nieposzlakowanej czci obywatel, który ukończył 22 lata i nie jest starszy ponad 50 lat życia i uznany będzie za odpowiedniego pod względem zdrowia. Pierwszeństwo mają pozostający bez zajęcia pracownicy kolejowi, zwłaszcza byli wojskowi.

§ 14. Szeregowiec Straży powinien posiadać conajmniej elementarne szkolne wykształcenie.

§ 15. Wszyscy pozostający na służbie Straży są płatni przez Ministerstwo Komunikacji lub Dyrekcję Kolejową według ustalonych norm i zasad.

§ 16. Szeregowców przyjmuje Dowódca Straży i jemu przysługuje prawo awansowania podoficerów.

§ 17. Kandydatów na stanowisko oficera przedstawia Dowódca Straży do zatwierdzenia Ministerstwa Komunikacji w porozumieniu z Ministerstwem Wojny.

§ 18. Każdy pełniący służbę w Straży szeregowiec, podoficer i sierżant mogą być natychmiast zawieszeni w czynnościach przez swego bezpośredniego zwierzchnika, a wydalony z kadrów Straży Kolejowej po przeprowadzeniu dochodzenia służbowego na zasadzie decyzji Dowódcy Straży.

IV. Karność.

§ 19. Na służbie obowiązuje karność wojskowa z zachowaniem porządku służbowego.

§ 20. Karność wymaga od przełożonych stanowczości, od podwładnych bezwzględnego posłuszeństwa, od jednych zaś i drugich poszanowania praw, wykonywania obowiązków aż do najwyższego zaparcia się siebie, bezwłocznego i surowego pociągnięcia do odpowiedzialności każdego, kto nie wypełni dokładnie włożonego nań obowiązku.

V. Porządek służbowy.

§ 21. Porządek służbowy polega na tym, by każdy przestrzegał ściśle zakresu swej władzy, oraz by każda sprawa służbowa stopniowo od dołu do góry meldowaną była tym przełożonym, którzy o danej sprawie mają prawo decydować i następnie z góry na dół stopniowo tego dosięgała, kto ma dany rozkaz wykonać lub otrzymać odpowiedź.

Droga ta nazywa się „Drogą służbową“.

§ 22. Każdy rozkaz lub zawiadomienie powinno iść „Drogą służbową“, o ile szczególne i naglące okoliczności nie wymagają odstąpienia od tej zasady, a w tych ostatnich wypadkach należy natychmiast zawiadamiać o otrzymanym rozkazie swoją najbliższą i bezpośrednią władzę.

§ 23. Droga służbowa od dołu do góry obejmuje następujące stopnie: szeregowiec, podoficer, sierżant, oficer, Inspektor Straży, Dowódca Straży.

VI. Stosunek przełożonych do podwładnych.

§ 24. Przełożony w stosunku do podwładnych powinien postępować taktownie, nie wolno mu jednak dopuszczać drobnego nawet przekroczenie przepisów i rozkazów. Sumienne spełnianie obowiązków, porządek i dokładność stanowią obowiązek każdego pełniącego służbę Straży.

§ 25. Podwładni obowiązani są okazywać swoim przełożonym szacunek przez oddawanie honorów wojskowych.

VII. Kary.

§ 26. Za drobne wykroczenia służbowe, jako to:

1) opóźnienie,
2) wykroczenie przeciwko przyjętemu porządkowi,
3) opuszczenie służby bez usprawiedliwienia i t. p. stosowane są kary, jako zaznaczenia niewypełniania przyjętych obowiązków.

§ 27. Za przewinienia niehonorowe członkowie Straży podlegają Sądowi Koleżeńskiemu.

§ 28. Kary mają być następujące:

1) Napomnienie.
2) Nagana.
3) Areszt.
4) Usunięcie z szeregu Straży.
5) Oddanie pod sąd ogólno-państwowy.

§ 29. Za przekroczenia władzy lub niesprawiedliwe stosowanie kar zwierzchnicy sami podlegają karom, wyznaczonym przez ich Zwierzchność.

§ 30. W sprawie kar można się odwoływać do wyższej Władzy, lecz podana skarga nie wstrzymuje odbycia kary.

VIII. Ćwiczenia.

§ 31. Ćwiczenia składają się z musztry, ćwiczeń bronią, nauki, instrukcji i służby wart.

IX. Regulamin.

§ 32. Bliższe życie Straży ustala się regulaminem specjalnym wydanym przez odpowiednie Władze i zatwierdzonym przez Ministerstwo Komunikacji.

Dnia 3 Lutego 1919 r.

Regulamin niniejszy uzgadniony z Ministrami Finansów i Spraw Wewnętrznych i z Szefem Kolejnictwa Wojskowego zatwierdzam

Kierownik Ministerstwa Komunikacji:
(—) *J. Eberhardt.*

19

POSTANOWIENIE.

Uchwała Komisji budowy i odbudowy kolei żelaznych przy Ministerstwie Komunikacji w sprawie ustalenia norm obciążenia przy obliczaniu mostów.

Na mocy uchwały z dnia 1—8—12 lutego r. b. (protokóły № 16 i 18), zatwierdzonej przez Kierownika Ministerstwa dnia 14 lutego b. r., zostały przyjęte, jako ciężar ruchomy dla obliczenia mostów kolejowych następujące schematy parowozów, tendrów i wagonów ciężarowych:

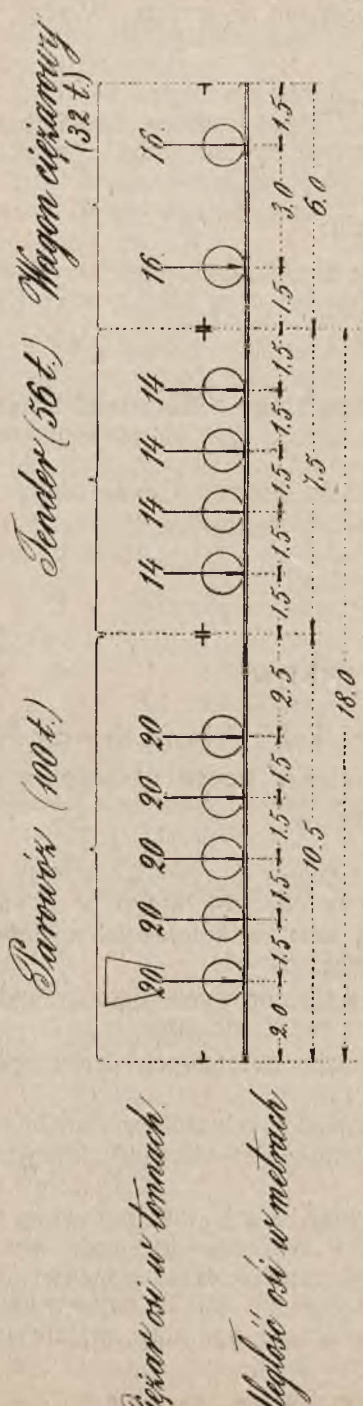
a) Norma obciążenia I dla kolei normalnotorowych pierwszorzędnych i pierwszorzędnego znaczenia (patrz rys. 1, str. 30).

b) Norma obciążenia II dla kolei normalnotorowych drugorzędnych (patrz rys. 2, str. 30).

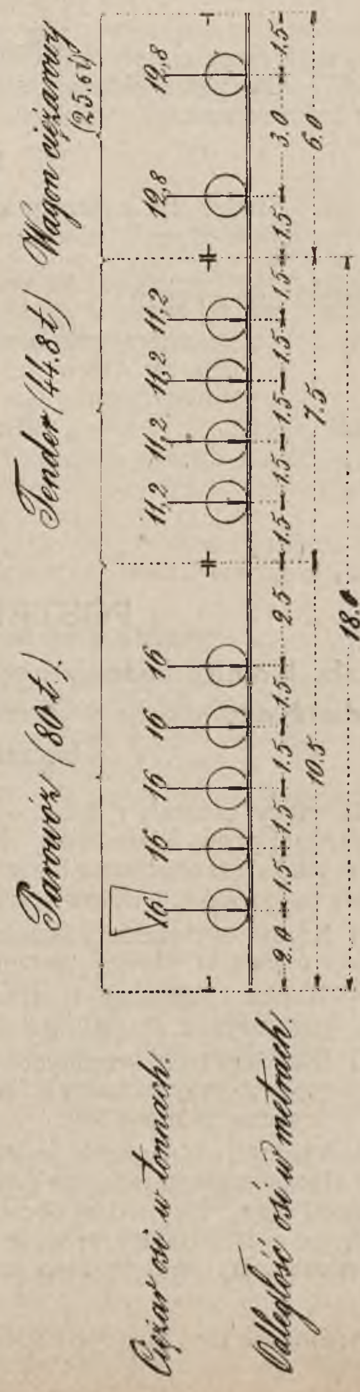
c) Dla kolei trzeciorzędnych, czyli dojazdowych należy do obliczenia mostów przyjmować obciążenia w zależności od taboru, który będzie w ruchu na danej linji.

W schemacie obciążenia należy zestawiać ze sobą dwa parowozy z tendrami, albo w szeregu jeden za drugim, albo zwrócone do siebie kominami zależnie od tego, który rodzaj obciążenia daje mniej korzystne wyniki.

Parcie wiatru należy przyjmować w wysokości 250 kg na metr kwadratowy mostu przy moście nieobciążonym, a 150 kg przy moście obciążonym.

Parowóz (100 t.)
Tender (56 t.)
Wagon ciężarowy (32 t.)
Ciężar osi w tonnach
Odległość osi w metrach
20 20 20 20 20
14 14 14 14
16 16
2.0 1.5 1.5 1.5 1.5 2.5 1.5 1.5 1.5 1.5 1.5 1.5 3.0 1.5
10.5
7.5
6.0
18.0

Rys. 1.

Parowóz (80 t.)
Tender (44.8 t.)
Wagon ciężarowy (25.6 t.)
Ciężar osi w tonnach
Odległość osi w metrach
16 16 16 16 16
11,2 11,2 11,2 11,2
12,8 12,8
2.0 1.5 1.5 1.5 1.5 2.5 1.5 1.5 1.5 1.5 1.5 1.5 3.0 1.5
10.5
7.5
6.0
18.0

Rys. 2.

20.

POSTANOWIENIE.

Uchwała Komisji odbudowy Kolei żelaznych przy Ministerstwie Komunikacji

z dnia 12 lutego 1919 r. (protokół № 17) w sprawie ustalenia typów szyn dla dróg żelaznych różnych kategorji, zatwierdzona przez Kierownika Ministerstwa dnia 14 lutego:

1) Za zasadniczy typ szyny dla dróg pierwszorzędnych przyjąć szynę o wadze 41 kg na m. b.

2) Dla dróg pierwszorzędnego znaczenia — szynę o wadze 34 kg na m. b.

3) Dla dróg drugorzędnych — szynę o wadze 31 kg na m. b.

4) Dla dróg trzeciorzędnych typu nie ustalać.

21.

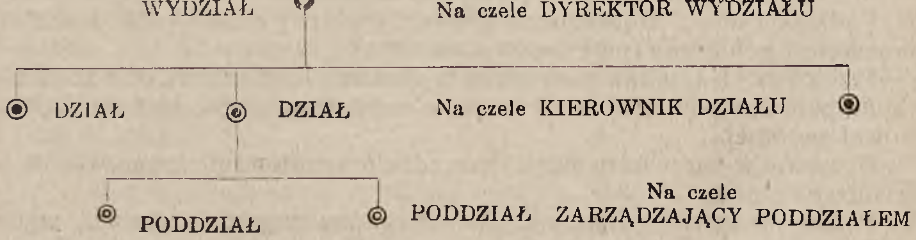
MINISTERSTWO KOLEI ŻELAZNYCH
Sekcja Eksploatacyjna
Warszawa, Nowy-Świat № 14.
w lutym 1919 r.

OKÓLNIK Nr. 1.

Do wszystkich Dyrekcji Polskich Kolei Państwowych.

W sprawie wewnętrznej organizacji wydziałów technicznych Dyrekcji kolejowych.

Celem ujednostajnienia wewnętrznej organizacji wydziałów technicznych Dyrekcji Kolejowych, stosownie do uchwały zjazdu przedstawicieli wydziałów Mechanicznego, Ruchu i Drogowego z dnia 3/4 i 8/9 stycznia r. b. wprowadza się niniejszym następujący schemat organizacji, wspólny dla wydziałów: Drogowego, Mechanicznego i Ruchu:

Dyrektor wydziału i Kierownik działu mogą mieć pomocników, pierwszy dwuch, drugi jednego.

Przewidują się i ustalają niniejszym następujące działy:

A. *W Wydziale Ruchu.*

a) W Dyrekcji:

1. Kancelarja,
2. Dział Rachuby,
3. „ Osobowy,
4. „ Rozkładów jazdy,
5. „ Kontroli pociągów i dochodzeń o wypadkach,
6. „ Techniczny,
7. „ Wagonowy,
8. „ Statystyki.

b) Na Linji:

Oddział Ruchu — przełożony Oddziału nazywa się Naczelnik.
Stacja — przełożony Zawiadowca stacji;
Urzędnik ruchu, wysyłający i przyjmujący pociągi — Dyżurny Ruchu;
Kierujący przetaczaniem (manewrami) — Ustawiacz;
Pomocnik jego — Spinacz;
Obsługujący zwrotnice — Zwrotniczy;
Prowadzący pociąg (nadkonduktor) — Kierownik pociągu; podlegają mu Konduktor i Hamulcowy.

B. *W Wydziale Mechanicznym.*

a) W Dyrekcji:

1. Dział Ogólny,
2. „ Rachuby i Statystyki,
3. „ Warsztatowy,
4. „ Parowozowy,
5. „ Wagonowy,
6. „ Techniczny.

b) Na Linji:

I. Warsztaty główne, przełożony — Naczelnik warsztatów głównych.
Oddział warsztatów głównych, przełożony — Kierownik oddziału.
Podlegają mu: Pomocnik oddziałowy, temu ostatniemu Zawiadowca warsztatowy (werkmistrz).

II. Oddział, przełożony — Naczelnik Oddziału.
Podlegają mu: Parowozownia główna, średnia i zwrotna oraz warsztaty pomocnicze i podręczne (przy parowozowniach).

Przełożeni: Naczelnik parowozowni głównej, lub średniej, pomocnik naczelnika parowozowni, kierownik warsztatu pomocniczego, kierownik parowozowni zwrotnej.

Dyżuruje w parowozowniach i zarządza przygotowaniem parowozów — Zawiadowca obrotu.

Pociąg prowadzi — Maszynista, podlega mu pomocnik i palacz, stanowiąc Drużynę parowozową; oglądają pociąg — Rewident i smarownik. Sprawdza ruch pociągów i wyszkolenie drużyn — Maszynista-instruktor, podlegający naczelnikowi parowozowni głównej. Przy Oddziałach może być Rewizor wydziału mechanicznego, podlegający Dyrektorowi wydziału.

C. *W Wydziale Drogowym.*

a) W Dyrekcji:

1. Dział Ogólny z poddziałami:
a) kancelarja,
b) rachuba,
c) osobowy.
2. Dział Techniczny I z poddziałami:
a) stacje i zwrotnice:
b) sygnalizacja oraz centralizacja,
c) architektura, wodociągi, kanalizacja.
3. Dział Techniczny II z poddziałami:
a) nawierzchnia,
b) mosty,
c) spraw gruntowych (plany) granice wywłaszczenia,
d) dostawy.
4. Dział Budowy z poddziałami: według potrzeby.

b) Na Linji:

Oddział — przełożony Naczelnik oddziału. Dalszą jednostką administracyjną jest Dystans z Naczelnikiem u steru. Dystans dzieli się na Odstępy, którymi opiekują się nadzorcy drogowi; ci mają pod sobą Torowych (dawniej starszy robotnik); torowy czuwa nad Działką.

Dalej idą: Dróżnicy obchodowi,
„ przejazdowi,
„ blokowi,
„ mostowi,
„ kasowi.

Tym ostatnim powierzone są na małych przystankach kasy biletowe, mostowi wyznaczani są do stałego czuwania nad większymi mostami.

Robotnicy drogowi w przeciwieństwie do wszystkich powyższych funkcjonarjuszów etatowych i płatnych miesięcznie — są płatni dniówkowo i żadnym zatwierdzeniom nie podlegają. Dzielą się jednak na 2 kategorje: stałych i przygodnych. Do pierwszej należą ci, którzy najmniej 6 miesięcy na torze przepracowali; mają oni prawo do otrzymywania — na wzór etatowych — pewnych przywilejów i poborów w naturze, o czym Dyrekcje zechcą osobno z Ministerstwem się porozumieć. W razie potrzeby zarządzenia na działce roboty w kilku miejscach — jeden ze stałych dniówkowych zastępuje torowego z mianem Przodownika i z prawem otrzymywania stosownie większej dniówki.

Dla czuwania nad gmachami na dystansie ma być z pośród urzędników tego ostatniego mianowany jeden z tytułem Nadzorcy gmachów. W biurze dystansu mają być prowadzone działy: kancelaryjny, rachunkowy, magazynowy, osobowy, techniczny i spraw gruntowych. W dziale osobowym załatwia się wszystko, co dotyczy personelu, nie wyłączając spraw emerytalno-ubezpieczeniowych, o ile te ostatnie będą wprowadzone. Dla czuwania nad mostami i dla dokonywania napraw mniejszych mają być Nadzorcy mostowi po jednemu na 2, albo nawet na 3 dystanse, zależnie od warunków miejsco-

wych. Pozatem Dyrekcja winna zorganizować jeden warsztat centralny—odpowiednio urządzony, który mógłby według wskazówek i przy współudziale nadzorców mostowych dokonywać na miejscu potrzebnych napraw i konserwacji, nie wyłączając malowania. Warsztat podlega bezpośrednio Wydziałowi, drogowi nadzorcy mostowi — odpowiednim oddziałom. Analogiczna organizacja ma być wprowadzona dla utrzymania urządzeń ochronnych, włączając w to i wagi stacyjne.

Dyrekcje winne, co do stworzenia obu powyższych organizacji, osobno się z Ministerstwem porozumieć.

Powyższa organizacja Wydziałów Ruchu, Mechanicznego i Drogowego powinna być przyjęta we wszystkich Dyrekcjach jak w zarządzie, tak i na linji ze stosowną zmianą poleconych niniejszym nazw funkcjonarjuszów kolejowych.

Zakres działania poszczególnych urzędów będzie określony specjalnemi instrukcjami, wypracowanemi w osobnej Komisji przy Ministerstwie Komunikacji, w której wezmą udział i przedstawiciele Dyrekcji.

Szef Sekcji

(—) *Krzyżanowski.*

22.

MINISTERSTWO KOLEI ŻELAZNYCH
Sekcja Eksploatacyjna
dnia 17/II 1919 r.
Nr. 43.1622/3.595.

OKÓLNIK Nr. 2.

Do wszystkich Dyrekcji Polskich Kolei Państwowych.

W sprawie wprowadzenia 24-godzinnego zegara w wewnętrznej służbie kolejowej.

Celem uproszczenia w oznaczaniu czasu ze względu na porę dnia zaprowadza się z dniem 1 maja 1919 r. w całem kolejnictwie polskiem w służbie wewnętrznej określanie czasu według zegara 24-godzinnego polegającego na tem, że godziny popołudniowe aż do północy oznacza się i wyraża liczbami 13, 14, 15 i t. d. aż do 24.

Dzień rozpoczyna się o północy: 0 godz. 1 min. i liczy się do godziny 23 min. 59, poczem następuje godzina 24 bez minut i ta dzień kończy. Wobec tego odpadają wszelkie obecnie używane określenia pory, jak: w nocy, we dnie, rano, przed południem, po południu i wieczór.

We wszystkich książkach, afiszach rozkładu jazdy, dziennikach jazdy, telegramach, opisach czynu, jednem słowem w całem kolejnictwie w piśmie i słowie ma się od 1 maja r. b. używać wyłącznie i jedynie określeń czasu według zegara 24-godzinnego.

Na tarczach zegarowych należy już teraz *z okazji reperacji* kazać umieszczać równoległą podziałkę 13—24 pod liczbami godzin I do XII w *kolorze czerwonym.* Przy nabywaniu *nowych zegarów* należy już takich tarcz wymagać.

Na wszystkich innych zegarach należy zarządzić przed 1 maja r. b. naklejanie w okrąg paska papieru z podziałką 13—24, wypisaną czerwonym atramentem.

Przemalowywanie tarcz zegarowych (wyjąwszy z okazji naprawy) nie należy zarządzać.

Kierownik Ministerstwa Komunikacji

(—) *J. Eberhardt.*

23.

MINISTERSTWO KOLEI ŻELAZNYCH
Sekcja Eksploatacyjna
Wydział Ruchu i Przewozów
dnia 17/18 lutego 1919 r.
Nr. 43.1667/3.413.

OKÓLNIK Nr. 3.

Do wszystkich Dyrekcji Polskich Kolei Państwowych.

Na życzenie Sztabu Generalnego W. P. dopuszcza się do przewozu pociągami osobowymi (wyjąwszy pociągi pośpieszne) oddziały wojskowe do 100 żołnierzy, albo 1 wagon koni.

Ze względu na okoliczność, że z braku małych przedziałów 2 klasy w pociągach pośpiesznych, muszą być dla kurjerów wojskowych rezerwowane całe przedziały, postanowiono w porozumieniu ze Sztabem Generalnym W. P., że kurjer wojskowy powinien zgłosić swą podróż w Dowództwie dworca najpóźniej 30 minut przed przeznaczonym odjazdem pociągu, a przed odjazdem wykazać się dowódzcy dworca osobną legitymacją, jako kurjer wojskowy.

Jeżeli 30 minut przed przeznaczonym odjazdem pociągu pośpiesznego zgłoszenie podróży nie nastąpi, winien dowódzca dworca powiadomić o tem zawiadowcę stacji, a ten zarządzić usunięcie kartki, przedział rezerwującej.

O ile w pociągu pośpiesznym znajduje się osobny wagon I/II klasy, przeznaczony dla osób wojskowych, należy przedział dla kurjera wojskowego w tym wagonie wyznaczać.

Szef Sekcji

(—) *Krzyżanowski.*

Naczelnik Wydziału Ruchu i Przewozów

(—) *Czapski.*

24.

DEPESZA

Nr. 206 w Styczniu 1919 r.

Radom, Warszawa NZ, odpis wszystkie stacje, odpis Warszawa Związek.

Wciąż powtarza się niewłaściwe adresowanie depesz personelu do zwierzchności, szczególnie częstych obecnie różnych protestów. Proszę zwrócić uwagę wszystkich, że reklamacje powinny być adresowane do bezpośrednich zwierzchników, a dopiero w odpisie do dalszych. Do Ministerstwa, jako instancji ostatecznej, należy się zwracać wyłącznie w drodze skargi i tylko piśmiennie z odpowiedniem umotywowaniem.

Nr. 053. (—) *Stączek.*

25.

DEPESZA

Nr. 308 dn. 9 Stycznia 1919 r.

Dyrekcje Kolejowe Warszawa, Radom, Kraków i Lwów, odpis wszystkim stacjom i M. K.

Wobec mnożących się wypadków wystawiania certyfikatów na bezpłatny przejazd kolejami przez różne organy władz podaję do ścisłego wykonania i dopilnowania, że certyfikaty i bilety bezpłatnej jazdy wydawane są tylko przez Ministerstwo Komunikacji, w wypadkach zaś, przewidzianych dotyczącemi instrukcjami, przez odnośne Dyrekcje Kolejowe. Wszelkie inne certyfikaty i dowody służba stacyjna i pociągowa ma traktować jako nieważne.

Nr. 054. (—) *Stączek.*

26.

DEPESZA

Nr. 423 dn. 12 Stycznia 1919 r.

Radom Dyrekcja Kolei.

Potwierdzam zarządzenie Ministra Prezydenta depeszą Nr. 34, ażeby od 24 grudnia bezwzględnie przerwać przyjmowanie wszelkich zgłoszeń o zapomogi wojenne. Listy spóźnione, zasługujące, zdaniem Dyrekcji, na uwzględnienie, należy przedstawić do decyzji Ministerstwa z umotywowaniem. Wyjątek stanowi DKL Chełm, gdzie zapomogi dotąd wcale nie płacono. Proszę przyspieszyć tę wypłatę, a sumę brakującą zażądać od Skarbu przez Ministerstwo.

Nr. 057 (—) *Stączek.*

27.

DEPESZA

Nr. 472 w Styczniu 1919 r.

Warszawa, Radom Dyrekcje Kolei, odpis Związek, wszystkie stacje i Ministerstwo Komunikacji.

Nie bacząc na zarządzone depeszą Nr. 34 przerwanie w dniu 24 grudnia przyjmowanie zgłoszeń o zapomogi wojenne listy w dalszym ciągu napływają i zdarzają się nawet próby wymuszania śpiesznej przychylnej decyzji. Wobec tego potwierdzam, że wszelkie listy sformowane po 24 grudnia powinny być pozostawione bez uwzględnienia.

Nr. 059 Minister Prezydent (—) *Moraczewski.*

28.

DEPESZA

Nr. 610 dn. 16 Stycznia 1919.

Radom Dyrekcja.

Polecam wypłacać emerytury zgłaszającym się emerytom kolejowym za czas bieżący od 1 stycznia bieżącego do wysokości pięćdziesięciu rubli, czyli sto dwadzieścia pięć koron na osobę miesięcznie.

Minister (—) *Stączek.*

29.

DEPESZA

Nr. 795 dn. 21 Stycznia 1919 r.

Dyrekcje kolejowe Warszawa, Radom, Kraków i Lwów, odpis wszystkim stacjom i MK.

W uzupełnieniu depeszy 9 stycznia Nr. 054 zawiadamiam, że certyfikaty, wystawiane przez Polską Komisję Likwidacyjną w Krakowie na bezpłatny przejazd polskiemi kolejami państwowemi, należy uważać za ważne aż do odwołania.

063 (—) *Eberhardt.*

30.

DEPESZA

w Styczniu 1919 r.

Radom, Warszawa Dyrekcje Kolei, odpis Warszawa Min. Przem. i Handlu i Minister.

Proszę niezwłocznie zarządzić wstrzymanie wszelkich transportów, pochodzących z byłych magazynów etapowych niemieckich w Białej i Terespo-

lu, aż do dalszego rozporządzenia. Wagony, załadowane przedmiotami stanowiącemi wyłączną przynależytość kolei, jak rury płomienne, parowozowe i inne, proszą zgromadzić w określonych punktach i zabezpieczyć przez straż kolejową.

064 (—) *Eberhardt.*

31.

DEPESZA

Nr. 905 w Styczniu 1919 r.

Radom, Warszawa Dyrekcje Kolei, odpis Związek Zawodowy Kolejarzy, odpis Prezydjum Rady Ministrów i Kancelarja Naczelnika Państwa.

Ponownie przypominam, że rozporządzenie byłego Ministja Prezydenta Moraczewskiego o przerwaniu z dniem 21 grudnia zgłoszeń o zapomogi wojennne b. kolejarzy, t. z. okupanckich nie jest uchylone i pozostaje w mocy. Dlatego wszelkie zgłoszenia po tym terminie podane należy pozostawić bez uwzględnienia. Depeszę tę proszę wywiesić na stacjacch i w biurach.

065 (—) *Eberhardt.*

32.

DEPESZA

Lwów Dyrekcja Kolejowa na № 393.

Podwyżkę dodatków drożyźnianych podług norm Krakowskiej Dyrekcji Ministerstwo Komunikacji zamierza rozszerzyć na Lwowską Dyrekcję po uzyskaniu zgody Ministerstwa Skarbu.

066 (—) *Eberhardt.*

33.

DEPESZA

Nr. 1058 dn. 28 Stycznia 1919 r.

Radom, Warszawa Dyrekcje Kolei, odpis Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

W dalszym ciągu depeszy Nr. 064 wyjaśniam, że prawo do wydawania upoważnień na wysyłanie koleją materjałów przemysłowych, pochodzących ze składów etapowych niemieckich na Podlasiu, zostało przyznane delegatowi Ministerstwa Przemysłu i Handlu inżynierowi Turczynowiczowi za kontrsygnacją referenta Sztabu Generała Listowskiego. Proszę zarządzić, ażeby

stacje uznawały takie upoważnienia, jako ważne. Wyjątek stanowią materjały ściśle kolejowe, jak: szyny, złączenia, podkłady, rury płomienne i t. p., których w żadnym razie wysyłać nie można, a o ile zostały już załadowane, należy zatrzymać i zawiadomić Dyrekcję. Proszę o stosowne zarządzenia.

Nr. 067 (—) *Eberhardt*.

34.

DEPESZA

Nr. 124 dn. 4 Lutego 1919 r.

Radom Dyrekcja Kolei

odp. Warszawa Związek.

Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 30 stycznia uznała za niemożliwe odstąpić od dokonywania wypłaty wynadgrodzenia pracownikom państwowym b. okupacji Austrjackiej w walucie koronowej, licząc po 150 koron za 100 marek.

Wyjątek może być zrobiony tylko dla pracowników kolejowych stacji pogranicznych z dyr. Warszawską. Motywy tej uchwały znane są prezesowi Mrozowskiemu.

Nr. 067 (—) *Eberhardt*

35.

DEPESZA

Nr. 259/125 dn. 7 Lutego 1919 r.

Lwów, Kraków, Radom, Warszawa Dyrekcja kolei, Poznań Naczelna Rada Ludowa, Cieszyn Rada Narodowa, odpis Zawiadowcom wszystkich stacji i Warszawa Prezydjum Rady Ministrów i PAT.

Posłowie na Sejm mają za okazaniem legitymacji, stwierdzającej ich godność poselską, prawo do bezpłatnego przejazdu i pierwszeństwo na miejsca we wszystkich pociągach pasażerskich i klasach pomiędzy ich okręgiem wyborczym i Warszawą przez cały czas trwania mandatu.

Depeszę tę wywiesić natychmiast przy kasach pasażerskich.

Nr. 068 (—) *Eberhardt*

36.

DEPESZA

Nr. 331 dn. 8 Lutego 1919 r.

Kraków Wydział Aprowizacji Komisji Rządzącej, odpis Dyrekcja kolejowa na Nr. 1168, Warszawa Ministerstwo Aprowizacji.

Krakowska Dyrekcja Kolejowa zawiadamia, że nie otrzymując mąki od Krajowego Zakładu Obrotu Zbożem dla braku zboża, będzie musiała za-

przestać wypieku chleba. Stosownie do wskazówki Ministerstwa Aprowizacji zaopatrywanie pracowników Krakowskiej Dyrekcji należy całkowicie do Wydziału Aprowizacji Komisji Rządzącej. Ministerstwo Kolei prosi usilnie o zarządzenie dostawy zboża dla Dyrekcji Krakowskiej.

Nr. 070 Kierownik Ministerstwa (—) *Eberhardt.*

37.

DEPESZA

Nr. 333 dnia 8 Lutego 1919 r.

Dyrekcje Kolejowe Warszawska, Radomska, Krakowska i Lwowska, odpis Ministerstwo Kolei i Związek Zawodowy Kolejowy.

Stosownie do Dekretu Naczelnika Państwa dzień 10 lutego ogłoszony zostaje, jako świąteczny. Zajęcia służbowe w biurach i na stacjach prowadzone być mają według przepisów dla dni niedzielnych.

072 (—) *Eberhardt.*

38.

DEPESZA

Nr. 402 dnia 11 Lutego 1919 r.

Zarząd Związku, odpisy wszystkim kołom Związku, Dyrekcjom Warszawie, Radomiu, Krakowie i Lwowie, odpis Warszawa Prezydjum Rady Ministrów i P. A. T.

Dziękuję Zarządowi Związku, oraz poszczególnym Kołom za stanowczą postawę przy zażegnaniu przerwania ruchu kolejowego w dniu 7 lutego, odpowiadającą zadaniom kolejnictwa w obecnem położeniu Państwa.

073 Kierownik Ministerstwa Kolei (—) *Eberhardt.*

39.

DEPESZA

Nr. 415 dnia 11 Lutego 1919.

Lwów, Kraków, Radom, Warszawa, Dyrekcje Kolei Państwowych, Poznań Naczelna Rada Ludowa, Cieszyn Rada Narodowa, Odpisy Dowództwo Straży Kolejowej, Zawiadowcy wszystkich stacji, Warszawa Prezydjum Rady Ministrów, Kancelarja Sejmowa i P A T.

Ponawiam depeszę z dnia 7 lutego Nr. 068: Posłowie na Sejm za okazaniem legitymacji, stwierdzających ich godność poselską, mają prawo do

bezpłatnego przejazdu i pierwszeństwo na miejsce we wszystkich pociągach pasażerskich i klasach pomiędzy ich okręgiem wyborczym i Warszawą przez cały czas trwania mandatu. Depeszę tę wywiesić natychmiast przy kasach pasażerskich.

Zalecam stacjom ścisłe stosowanie powyższego rozporządzenia i szerokie informowanie o jego treści osób interesowanych.

074 Kierownik Ministerstwa Kolei (—) *Eberhardt*

40.

DEPESZA

Nr. 459 dnia 12 Lutego 1919 r.

Warszawa Radom Lwów Dyrekcje kolejowe odpis C. K. T. Sztabu Generalnego.

W wykonaniu żądania Sztabu Generalnego należy jaknajrychlej przesłać do C. K. T. zażądane spisy pracowników kolejowych, którzy służyli wojskowo.

O wykonaniu depeszować.

075 (—) *Eberhardt*

41.

DEPESZA

Nr. 478 dnia 12 Lutego 1919 r.

Lwów, Kraków, Radom, Warszawa, Dyrekcje Kolei Państwowych, Poznań Naczelna Rada Ludowa, Cieszyn Rąda Narodowa, Odpisy Dowództwo Straży Kolejowej, Zawiadowcy wszystkich stacji, Warszawa Prezydjum Rady Ministrów, Biuro Sejmowe i P A T.

W uzupełnieniu depeszy Nr. 074 powiadamiam, że pod legitymacjami poselskiemi należy rozumieć tak listy wierzytelne, wydawane posłom przez główne Komisje Wyborcze, jak i legitymacje wydawane przez Biuro Sejmowe.

076 (—) *Eberhardt*

42.

DEPESZA

Nr. 657 dnia 16 Lutego 1919 r.

Warszawa Dyrekcja Kolei, Odpis wszystkim Stacjom i Zarząd Związku Kolejarzy, Odpisy III Oddział Sztabu Generalnego, Prezydjum Rady Ministrów i Ministerstwo Skarbu.

Mianuję byłego Dyrektora Kolei Południowych Rosyjskich Inżyniera Konstantego Mikulskiego Viceprezesem Dyrekcji Kolejowej w Warszawie od dnia 15 lutego 1919 r.

077 Kierownik Ministerstwa Kolei (—) *Eberhardt*

43.

DEPESZA

Nr. 654 dnia 15 Lutego 1919 r.

Lwów, Kraków, Radom, Warszawa Dyrekcje Kolejowe, Poznań Naczełna Rada Ludowa, Cieszyn Rada Narodowa, odpisy Dowództwo Straży Kolejowej, Zawiadowcy wszystkich stacji, Warszawa Prezydjum Rady Ministrów, Biuro Sejmowe i P A T.

Stosując się do żądania Marszałka Wysokiego Sejmu, zawiadamiam i zalecam do ścisłego wykonania w uzupełnieniu swych depesz Nr. 074 i 076, że listy wierzytelne posłów sejmowych i legitymacje, wydawane posłom przez Biuro Sejmowe, dają posłom prawo bezpłatnej jazdy nie tylko od i do okręgów wyborczych, lecz na całej sieci polskich kolei żelaznych państwowych. Odpis depeszy proszę wywiesić na stacjach i przy kasach biletowych.

078 Kierownik Ministerstwa Kolei Żelaznych

(—) *Eberhardt*

44.

DEPESZA

Nr. 750 dnia 17 Lutego 1919.

Lwów, Kraków, Radom, Warszawa Dyrekcje Kolejowe, Odpis wszystkim stacjom, Odpisy Warszawa Prezydjum Rady Ministrów, Biuro Sejmowe i Ministerstwo Kolei żelaznych.

Do udzielania urzędowych wyjaśnień posłom sejmowym w sprawach administracji i eksploatacji kolejowej upoważniam wyłącznie Prezesów odnośnych Dyrekcji i ich zastępców, tudzież Szefów Sekcji Ministerstwa Kolei.

079 (—) *Eberhardt*

45.

DEPESZA

Nr. 867 dnia 20 Lutego 1919 r.

Warszawa, Radom Dyrekcje Kolejowe, odpis Warszawa Związek Zawodowy kolejowy.

Wobec zachodzącego nieporuzumienia wyjaśnia się, że do rezerwy, pobierającej zapomogi miesięczne, zaliczać należy tylko kolejarzy miejscowych, ewakuowanych i okupanckich.

Wypłata b. kolejarzom z kolei rosyjskich mogłaby być osobno zadecydowana na posiedzeniu Rady Ministrów, jako sprawa oddzielna.

081 (—) *Eberhardt.*

46.

DEPESZA

Nr. 913 dnia 21 Lutego 1919.

Radom. Warszawe Dyrekcja Kolejowa.

Ograniczenie wypłaty emerytur do 50 rrbli miesięcynie znoszę. Polecam wypłacać w całości od stycznia.

083 (—) *Eberhardt*

47.

DEPESZA

Nr. 566 dnia 14 Lutego 1919 r.

Radom, Warszawa. Dyrekcje kolejowe.

Wobec zatwierdzenia Kasy Przezorności Pracowników Kolejowych, z polecenia Ministra należy bezzwłocznie przystąpić do potrącania z list płacy sześć procent, począwszy od lutego.

Nr. 14. Sekretarz Generalny

(—) *J. Śniechowski.*

48.

DEPESZA

Nr. 590 dn. 14 Lutego 1919 r.

Radom, Warszawa. Dyrekcje kolejowe.

W uzupełnieniu depeszy 14 wyjaśniam: płacę należy rozumieć pensję, dodatek drożyźniany, milowe, płacę dzienną i akordową.

Sekretarz Generalny

W/z (—) *A. Klarner.*

49.

MINISTERSTWO APROWIZACJI
dn. 25 Stycznia 1919 r.
Nr. 2927.

OGŁOSZENIE

w sprawie przewozu ziemiopłodów i artykułów pierwszej potrzeby wewnątrz kraju.

Dla zabezpieczenia poszczególnych miejscowości kraju od nadmiernego wywozu wprowadza się aż do odwołania przepisy następujące:

1) W ruchu osobowym kolejowym wolno jest przewozić, jako pakunek podręczny, na osobę:

ziemniaków — do 40 klg.;
mąki, kaszy, zboża w ziarnie, płodów strączkowych do 20 klgr. wszystkich gatunków razem;
mięsa i wyrobów mięsnych do 10 klgr,;
masła do 10 klgr.;
jaj do 5 kop.

2) Przewóz nafty, cukru i soli dozwolonym jest jedynie na podstawie specjalnych zezwoleń Ministerstwa Aprowizacji.

3) Przy przewozie końmi (w ruchu kołowym) pozostawia się wolny obrót ziemniakami (z wyjątkiem przetworów ziemniaczanych), mięsem i wyrobami mięsnymi, oraz solą; zboże i produkty mączne mogą być przewożone tylko do młynów i z młynów do producentów wyłącznie na użytek własny, oraz do magazynów państwowych.

Nafta i cukier mogą być przewożone w ruchu kołowym jedynie przez osoby uprawnione do przewozu tych artykułów z miejsca poboru do miejsca przeznaczenia.

4) Przy wszystkich przesyłkach kolejami, kolejkami dojazdowemi i polnemi, oraz drogą wodną, ziemiopłodów i przetworów (mąki, kaszy i t. d.), oraz bydła, świń, owiec, słoniny, wyrobów mięsnych, masła, jaj, cukru, nafty, soli w ilościach wagonowych i mniejszych (za frachtami, lub bagażem) potrzebne jest każdorazowo zezwolenie Ministerstwa Aprowizacji w Warszawie. W podaniu do Ministerstwa należy wymienić stację nadawczą i odbiorczą, adres wysyłającego i miejsce przeznaczenia, na jaki użytek jest przeznaczony towar, oraz uzasadnienie konieczności wysyłki.

5) Zezwolenia na przewóz, wydane przez Ministerstwo Aprowizacji, winny być w każdym wypadku zaświadczane przez Referenta Aprowizacyjnego odnośnego powiatu, skąd ma być uskuteczniony wywóz.

6) Przekroczenie powyższych przepisów pociągnie za sobą konfiskatę przewożonych towarów w ilości ponad dozwoloną, oraz kary, przewidziane w odpowiednich dekretach.

7) Rozporządzenie niniejsze kasuje wszystkie dotychczas wydane okólniki w sprawie przewozu wyżej wymienionych ziemiopłodów i artykułów pierwszej potrzeby.

Minister Aprowizacji
podp. *A. Minkiewicz.*

Ruch służbowy.

Styczeń 1919 r.

	Data	Kategorja płac etatowych	Wysokość pensji miesięcznej pozaetatowej w mark.
Mianowani:			
Kierownikiem Ministerstwa Komunikacji:			
1) Eberhardt Juljan—Podsekretarz Stanu . .	16/I	III	700 dodatku
Szefem Sekcji Likwidacyjnej:			
2) Wróbel Ignacy	15/I	IV	—
Naczelnikiem Wydziału Sekcji Taryfowej:			
3) Henoch Władysław	1/I	V a oraz 100 mk. dodatku za wysługę lat	—
Kierownikami Wydziałów:			
a) Zabezpieczeń:			
4) Klarner Alfons, członek Tymczasowej Narady Kolejowej	1/I	V b	—
b) Przewozów i Taryf:			
5) Kołakowski Stanisław, członek Tymczasowej Narady Kolejowej	1/I	V b	—
c) Statystyki:			
6) Nagórny Stanisław, sekretarz Tymczasowej Narady Kolejowej	1/I	V b	—
d) Umów i Konwencji:			
7) Gieysztor Józef, członek Tymczasowej Narady Kolejowej	1/I	V b	—
Radcami Ministerjalnymi:			
8) Pytliński Henryk-Stanisław, st. referent . .	1/I	V b	—
9) Gutkowski Stanisław	1/I	V b	—
10) Gubrynowicz Zdzisław	1/I	V b	—
Inżynierami Ministerstwa:			
11) Niewiadomski Roman, członek Tymczasowej Narady Kolejowej	1/I	V b	—
12) Gołębiowski Aleksander, członek Tymczasowej Narady Kolejowej , ...	1/I	V b	—
Starszymi referentami:			
13) Kaczorowski Leonard, referent	1/I	VI	—
14) Peszkowski Zygmunt	1/I	VI	—

	Data	Kategorja płac etatowyeh	Wysokość pensji miesięcznej pozaetatowej w mark.
15) Moskwa Franciszek	1/I	VI	—
16) Sawicki Aleksander, pom. referenta	1/I	VI	—
Referentami:			
17) Wysocki Paweł, pom. referenta	1/I	VII	—
18) Zięba Jan „ „	1/I	VII	—
Sekretarzami:			
19) Dzierzbicka Marja, pom. sekretarza	1/I	IX	—
20) Szerszeniewski Antoni, djetarjusz	15/I	IX	—
21) Zakrzewski Henryk „	1/I	IX	—
22) Bzowski Bronisław „	15/I	IX	—
23) Wojciechowski Władysław, st. kancelista . .	1/I	IX	—
24) Cyzman Jan, pom. sekretarza	1/I	IX	—
Pomocnikami sekretarza:			
25) Źdżarski Stefan	11/I	X	—
26) Wiszniewska Helena	15/I	X	—
Starszym kancelistą.			
27) Wasiłowski Leonard	8/I	X	—
Kancelistami:			
28) Szabłowska Zofja, djetarjusz	1/I	XI	—
29) Lublicka Irena „	1/I	XI	—
30) Klette Julja	15/I	XI	—
31) Berdau Eugenja, djetarjusz	1/I	XI	—
32) Groco Romana, „	1/I	XI	—
33) Sawnor Zofja, „	1/I	XI	—
Urzędnikami pozaetatowymi:			
34) Chodzicki Michał	15/I	—	600
35) Zagoskin Mikołaj	4/I	—	400
36) Załuski Ludwik	7/I	—	400
37) Witte Wilhelm	7/I	—	400
38) Szabłowska Wanda	14/I	—	300
39) Stołągiewicz Andrzej	27/I	—	20 mk. dziennie
40) Chrzanowski Kazimierz	13/I	—	800

	Data	Kategorja płac etatowych	Wysokość pensji miesięcznej pozaetatowej w mark.
41) Mierzejewski Aleksander	13/I	—	800
42) Bochnia Stanisław	20/I	—	800
43) Michalski Aleksander	20/I	—	800
44) Kunicki Kazimierz	29/I	—	800
45) Wołkanowski Józef	29/I	—	800
46) Rosengardt Leon	29/I	—	800
47) Kozłowski Józef	30/I	—	800
48) Woydag Dezyderjusz , ...	30/I	—	800
49) Goszczyński Kazimierz	30/I	—	700
50) Luciński Aleksander	30/I	—	700
51) Grabowski Bronisław	31/I	—	400
Woźnymi etatowymi:			
52) Szulawa Ludwik	1/I	—	—
53) Galasiewicz Jan	1/I	—	—
54) Sarara Franciszek	1/I	—	—
55) Płóciennik Stanisław	1/I	—	—
56) Mieczkowski Bronisław	1/I	—	—
57) Pietrzak Jan	1/I	—	—
58) Kłosiński Władysław	1/I	—	—
59) Mazurkiewicz Piotr	1/I	—	—
60) Hendzel Józef	1/I	—	—

Luty.

Mianowani:

Naczelnikiem Wydziału Kolei Dojazdowych:			
1) Getler-Girtler Jan, Kierownik tegoż Wydziału	1/II	V a	—
Inspektorem Wydziału Kolei Dojazdowych:			
2) Podlewski Franciszek	1/II	V a oraz 100 mk. dodatku za wysługę lat	—

	Data	Kategorja płac etatowych	Wysokość pensji miesięcznej pozaetatowej w mark.
Starszymi referentami:			
3) Karasiński Piotr, inżynier nieetatowy . . .	1/II	VI	—
4) Kozakiewicz Marjan, inżynier nieetatowy . .	1/II	VI	—
5) Czechowicz Bolesław, „ „	1/II	VI	—
6) Padlewski Józef	1/II	VI	—
Referentami:			
7) Paszkiewicz Lucjan	1/II	VII	—
8) Zalisz Maksymiljan	1/II	VII	—
Pomocnikami referenta:			
9) Ciosłowski Stefan	1/II	VIII	—
10) Przemyski Ludwik	1/II	VIII	—
Rysownikiem:			
11) Sztolcman Władysław	21/II	X	—
Starszymi kancelistami:			
12) Eichlerowa Stanisława	17/II	X	—
13) Czaplicki Karol	13/II	X	—
Kancelistą:			
14) Orzymowski Kazimierz	11/II	XI	—
Urzędnikami pozaetatowymi:			
15) Racinowski Maksymiljan	1/II	—	400
16) Nagiel Roman	5/II	—	800
17) Gadomski Bolesław	12/II	—	800
Przemianowani: z inżynierów na inspektorów Sekcji Budowlanej:			
1) Niewiadomski Roman	12/II	V b	—
2) Gołębiowski Aleksander	12/II	V b	—
Zwolniony			
Załuski Ludwik, djetarjusz	1/II	—	—
Wykreślony			
Woydag Dezyderjusz—zmarły	6/II	—	—